

VERSLO TURTO DRAUDIMO TAISYKLĖS NR. 68-1

(2015-10-20 redakcija, galioja nuo 2015-10-28)

TURINYS

Draudimo taisyklių struktūra	2
DRAUDIMO SĄLYGOS	
Draudėjas, Draudikas, naudos gavėjas.....	2
Draudimo objektas.....	2
Draudimo vieta	4
Draudžiamieji ir nedraudžiamieji įvykiai.....	5
Draudimo vertė ir draudimo suma. Nevisiškas draudimas. Papildomas ir dvigubas draudimas. Išskaita	11
Ikisutartinės šalių teisės ir pareigos.....	13
Draudimo sutarties sudarymas. Draudimo sutarties galiojimo laikotarpis	13
Draudimo įmokų apskaičiavimas ir mokėjimas.....	14
Draudėjo ir Draudiko pareigos draudimo sutarties galiojimo metu	14
Draudimo rizikos padidėjimo atvejai	16
Draudimo sutarties nutraukimas ir keitimas.....	17
Nuostolio nustatymas	17
Draudimo išmokos apskaičiavimas ir mokėjimas	19
Draudimo išmokos nemokėjimo ir mažinimo atvejai.....	21
Teisių ir pareigų pagal draudimo sutartį perleidimas.....	21
Ginčų tarp Draudėjo ir Draudiko sprendimas	21
Draudimo sutarčiai taikoma teisė	21
Pranešimai.....	22
DRAUDIMO APSAUGOS IŠPLĖTIMAI	
Visų rizikų draudimo išplėtimas Nr. 68-1A	23
Draudžiamieji ir nedraudžiamieji įvykiai.....	23
Įrengimų gedimų draudimo išplėtimas Nr. 68-1B.....	26
Draudimo objektas	26
Draudžiamieji ir nedraudžiamieji įvykiai.....	26

KA DARYTI ATSIKUS NELAIMEI?

Atsitikus draudžiamajam įvykiui, nedelsdami praneškite kompetentingoms institucijoms, pavyzdžiui, apie vagystę – policijai, apie gaisrą – priešgaisrinei saugos tarnybai, komunikacijų avariją – avarinei tarnybai, sprogimą – policijai ir avarinei tarnybai. Per vieną parą apie įvykį informuokite telefonu Lietuvoje **1828**, telefonu užsienyje + **370 5 266 6612**.

Žalų centro darbo laikas: I-V 8.00-18.00 val.

Pranešti apie įvykį galite ir internetu adresu **www.ld.lt**
Gavę pranešimą su Jumis susisieksime ne vėliau kaip per tris darbo dienas.

Draudimo taisyklių struktūra

Verslo turto draudimo taisyklės (toliau – Taisyklės) sudaro dvi dalys – DRAUDIMO SĄLYGOS ir DRAUDIMO APSAUGOS IŠPLĖTIMAI.

Draudimo sutarčiai taikomi tik draudimo liudijime nurodyti DRAUDIMO APSAUGOS IŠPLĖTIMAI. Esant prieštaravimų ar neatitikimų tarp nuostatų, išdėstytų atskirose Taisyklių dalyse, taikomos tai draudimo sutarčiai galiojančios Taisyklių dalies DRAUDIMO APSAUGOS IŠPLĖTIMAI nuostatos.

Jeigu draudimo sąlygos, nurodytos draudimo liudijime ir šiose Taisyklėse, skiriasi, vadovaujamosi draudimo liudijime nurodytomis sąlygomis.

DRAUDIMO SĄLYGOS

Draudėjas, Draudikas, naudos gavėjas

1. Draudikas – AB „Lietuvos draudimas“.
2. Draudėjas – asmuo, kuris kreipėsi į Draudiką dėl draudimo sutarties sudarymo ar kuriam Draudikas pasiūlė sudaryti draudimo sutartį, arba kuris sudarė draudimo sutartį su Draudiku pagal šias Taisykles.
3. Su Draudėju susiję asmenys:
  - Draudėjo darbuotojai ir asmenys, dirbantys pagal darbo sutartį, Draudėjo valdybos nariai;
  - teisėti draudimo objekto valdytojai (įskaitant nuomininkus ir nuomotojus), kuriems Draudėjas pavedė ar kitaip teisėtai patikėjo saugoti draudimo objektą ar rūpintis juo, jų darbuotojai ir valdybos nariai.
4. Naudos gavėjas – draudimo sutartyje nurodytas asmuo, turintis teisę gauti draudimo išmoką.

Draudimo objektas

5. Draudimo objektas yra turiniai interesai, atsiradę dėl kilnojamojo arba nekilnojamojo turto sunaikinimo, sugadinimo ar dingimo įvykus šiose Taisyklėse ir (arba) draudimo sutartyje nurodytiems draudžiamiesiems įvykiams. Gali būti draudžiamas draudimo sutartyje nurodytas kilnojamas ir nekilnojamas turtas (toliau – Turtas), kuris:
  - priklauso Draudėjui;
  - Draudėjo yra gautas išsismokėtinai arba išperkamosios nuomos būdu;
  - išsinuomotas pagal turto nuomos sutartį;
  - pagal rašytinę sutartį gautas iš kitų subjektų parduoti, saugoti, panaudoti ar kitais draudimo liudijime nurodytais pagrindais, jeigu jo nėra apdraudęs savininkas.

Draudžiamas Turtas draudimo sutartyje skirstomas į grupes:

5.1. Statiniai.

5.1.1. Pastatai ir inžineriniai tinklai.

Pastatas ar jo dalis (nekilnojamas objektas) – objektas, sukurtas statybos darbais naudojant statybos produktus ir tvirtai sujungtas su žeme, kurio negalima perkelti iš vienos vietos į kitą nepakeitus jo paskirties bei iš esmės nesumažinus jo vertės, skirtas administracinei, prekybos, paslaugų, transporto, gamybinei, sandėliavimo, fermų, gydymo, mokslo, kultūros, religinei ar sporto veiklai vykdyti. Pastatams priskiriami sklypo, kuriame pastatytas draudžiamas pastatas (-ai), ribose esantys ir tiems pastatams eksploatuoti naudojami inžineriniai tinklai bei pastato viduje ir (arba) išorėje esantys įrenginiai, kurie pagal paskirtį ir prigimtį yra nekilnojamieji: šildymo, vandentiekio, kanalizacijos, sprinklerinės sistemos stacionarūs įrenginiai, žaibosauga, pastato elektros instaliacijos įrenginiai, stacionarios lauko antenos, vėdinimo ir oro kondicionavimo stacionarūs įrenginiai, turto ir priešgaisrinės saugos stacionari įranga.

5.1.2. Inžineriniai statiniai.

Inžineriniai statiniai – tai žemės sklypo, kuriame yra apdraustas pastatas (-ai), teritorijoje esantys šie stacionarūs statiniai: tvoros, ramos, pavėsinės, stoginės, šiltnamiai, lauko baseinai, stebėjimo bokštai, atsinaujinančios energijos jėgainės, hidrotechnikos statiniai, sporto aikštynai ar stadionai.

5.1.3. Aplinkotvarkos elementai.

Aplinkotvarkos elementai – šie tvirtai sujungti su žeme ar pastatu aplinkos sutvarkymo elementai: veja, trinkelėlių danga, aikštelės, vėliavų stovai, lauko apšvietimo elementai, stulpai, suoliukai, šiukšliadėžės, informaciniai lauko stendai (išskyrus reklaminius stendus, nurodytus Taisyklių 6.6 punkte), priešgaisriniai lauko skydai, hidrantai ir pan., kurie yra Draudėjo įmonės teritorijoje, kurioje yra draudžiamas pastatas (-ai), tačiau nutolę ne daugiau kaip 30 metrų atstumu nuo draudžiamo pastato (-ų) išorinių sienų.

Draudžiami tik draudimo liudijime įvardyti pastatai, jų dalys ar inžineriniai statiniai. Aplinkotvarkos elementų atskirai draudimo liudijime nurodyti nereikia, nes jie yra apdraudžiami kartu su visu draudžiamu pastatu (ta pačia draudimo sutartimi). Aplinkotvarkos elementai nėra apdraudžiami, kai draudžiama tik pastato dalis arba (ir) inžineriniai statiniai, jei draudimo sutartyje nesusitarta kitaip.

5.2. Įrengimai.

Įrengimai – stacionarūs (įskaitant jiems priklausantį pamatą ir įmūrijimą) ir nestacionarūs įrengimai, skirti administracinei, prekybos, paslaugų, transporto, gamybinei, sandėliavimo, fermų, gydymo, mokslo, kultūros,

religinei ar sporto veiklai plėtoti, prekėms ir paslaugoms kurti: inventorius, baldai (biuro ir komercinės: maitinimo, paslaugų ir apgyvendinimo paskirties), gamybiniai įrengimai, sandėliavimo įranga, elektroninė ir kompiuterinė įranga ir kt., išskyrus įrengimus, esančius neaptvėrtoje įmonės teritorijoje (nurodytus Taisyklių 6.5 punkte) ir reklaminius standus (nurodytus Taisyklių 6.6 punkte).

5.3. Atsargos.

Atsargos – žaliavos, medžiagos, kuras, nebaigta gaminti produkcija, baigta gaminti produkcija, prekės ir kt. materialios vertybės, kurios paprastai buhalteriniuose įrašuose neapskaitomos kaip ilgalaikis turtas.

5.4. Specializuota technika.

Specializuota technika – tai neskirta važiuoti keliais (pervežama), speciali technika, dirbanti tik apibrėžtoje teritorijoje (pvz., kelių tiesimo technika: plentvoliai, greideriai, buldozeriai, ekskavatoriai ir pan.; miško darbų technika; krautuvai ir pan.) ir kuri nėra registruojama Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

5.5. Investicijos į nuomojamas patalpas.

Investicijos į nuomojamas patalpas – Draudėjo (kai Draudėjas yra nuomininkas) atliktos ir atliktų darbų ir (arba) medžiagų sąskaitomis pagrįstos investicijos į draudžiamą pastatą (patalpas), taip pat pastato viduje esančius įrenginius (santekninę įrangą ir pan.), įskaitant ir tokių įrenginių įsigijimą savo lėšomis. Investicijos į nuomojamas patalpas gali būti apdraustos tik tuo atveju, kai Draudėjas yra nuomininkas.

6. Draudikui ir Draudėjui susitarus ir tai nurodžius draudimo sutartyje, papildomai gali būti apdrausta:

6.1. Investicijos.

Investicijos – tai Draudėjo planuojamos investicijos į ilgalaikį turtą:

- apdraustų statinių būklei pagerinti (remontui ar rekonstrukcijai);
- naujiems įrengimams, specializuotai technikai įsigyti.

Draudimo sutartyje nurodyta investicijų draudimo suma galioja bendrai toms Turto grupėms (statiniams, įrengimams, specializuotai technikai), dėl kurių draudimo yra susitarta ir kurios nurodytos draudimo sutartyje. Nuostoliai atsitikus draudžiamajam įvykiui atlyginami:

- už įrengimus ir specializuotą techniką, kuri buvo įsigyta draudimo sutarties galiojimo metu;
- už apdrausto turto (statinių, įrengimų, specializuotos technikos) vertės padidėjimą, dėl pagerinimų, atliktų draudimo sutarties galiojimo metu.

Jeigu atlikus investicijas padidėja draudimo rizika, Draudėjo pareigos, nustatytos Taisyklių 33.7 punkte, išlieka.

6.2. Vertės padidėjimas (vertės apskaičiavimo paklaida).

Vertės padidėjimas (vertės apskaičiavimo paklaida) – papildoma draudimo suma, skirta netikėtiems draudimo vertės padidėjimams kompensuoti.

6.3. Papildomos išlaidos draudimo vietai sutvarkyti.

Papildomos išlaidos draudimo vietai sutvarkyti – tai pagrįstos, tikslingos ir iš anksto su Draudiku sutartos:

- a) išlaidos, kurias patiria Draudėjas po draudžiamojo įvykio ir kurios skirtos draudimo vietai sutvarkyti ir išvalyti (t. y. nugriauti / demontuoti išlikusį turtą (jo dalį), sukrauti jį toje pačioje teritorijoje arba nugabenti iki artimiausio sąvartyno ir pan.) po draudžiamojo įvykio;
- b) turto pervežimo ir sandėliavimo išlaidos, įskaitant dėl to atsirandančias papildomas draudimo apsaugos išlaidas (tokias kaip dėl įrengimų ar atsargų pervežimo ar sandėliavimo kitu adresu patirtas papildomas draudimo išlaidas), kurias patiria Draudėjas po draudžiamojo įvykio, kai negali toliau naudotis nekilnojamoju turto ir jame laikyti turto. Sandėliavimo išlaidos atlyginamos tol, kol nekilnojamasis turtas ar jo dalis bus vėl tinkama naudoti ir jame bus galima laikyti turtą, tačiau ne ilgiau kaip 6 mėnesius po draudžiamojo įvykio.

Turto pervežimo metu ir sandėliavimo metu (jei sandėliuojama ne draudimo liudijime nurodytoje draudimo vietoje) turto draudimo apsauga negalioja.

Papildomos išlaidos, nevirsijančios arba lygios 1 % draudžiamo turto draudimo sumos konkrečioje draudimo vietoje (vienu adresu), yra atlyginamos visais atvejais, t. y. atskirai nesusitarant ir (arba) atskirai neįvardijant draudimo sutartyje.

6.4. Grynieji pinigai seife.

Grynieji pinigai seife – tai įmonės grynieji pinigai, laikomi seife, esančiame draudimo sutartyje nurodytu draudimo vietos adresu Draudėjui priklausančioje ar jo naudojamoje patalpoje.

6.5. Įrengimai, esantys neaptvėrtoje įmonės teritorijoje.

Įrengimai, esantys neaptvėrtoje įmonės teritorijoje, – tai pastato, kuriame Draudėjas vykdo veiklą ir kuris yra neaptvėrtoje, neapšviestoje arba be kontroliuojamo pateikimo teritorijoje, priegose esantys įrengimai, kurie pagal paskirtį gali būti laikomi ne patalpoje ir kurių laikymas lauke normaliomis atmosferinėmis sąlygomis nėra jiems žalingas (pvz., kavinės lauko baldai, teritorijos apsaugos sistemos įrengimai ir pan.), išskyrus stacionariai pritvirtintus lauko reklaminius standus, nurodytus Taisyklių 6.6 punkte.

6.6. Reklaminiai standai.

Reklaminiai standai – tai draudimo liudijime nurodytu draudimo vietos adresu esantys prie žemės, statinio dalies ar inžinerinio statinio stacionariai pritvirtinti lauko standai: iškabos, šviesdėžės, šviečiančios tūrinės raidės, elipsiniai standai ir pan., kuriuose yra pateikiama komercinio pobūdžio, skatinanti vartoti, populiarinanti, didinanti paklausą ir pan. informacija. Tentiniai ir mobilieji reklaminiai standai nėra draudžiami, jei draudimo sutartyje nesusitarta kitaip.

- 6.7. Darbuotojų turtas, esantis draudimo vietoje.
Darbuotojų turtas, esantis draudimo vietoje, – įmonės darbuotojų daiktai, kurie įprastai ar darbdavio reikalavimu būna darbo vietoje, išskyrus turtą, nurodytą Taisyklių 8 punkte.
- 6.8. Kitas Draudėjo ir Draudiko sutartas turtas ar išlaidos, jei dėl jų draudimo susitarta draudimo sutartyje.
7. Inžinerinių statinių, nurodytų Taisyklių 5.1.2 punkte, ir papildomai draudžiamų objektų, nurodytų Taisyklių 6.1–6.7 punktuose, draudimo suma nustatoma pirmosios rizikos principu ir yra nurodoma draudimo sutartyje. Aplinkotvarkos elementų, nurodytų Taisyklių 5.1.3 punkte, draudimo suma nustatoma pirmos rizikos principu, bet draudimo sutartyje atskirai nenurodoma.
Draudimas pirmąją riziką – tai Draudiko atsakomybės ribojimas Draudėjo pasirinkta draudžiamo turto draudimo suma. Atsitikus draudžiamajam įvykiui žala atlyginama iki draudimo sutartyje nurodytos draudimo sumos, neatsižvelgiant į draudžiamo turto draudimo sumos ir draudimo vertės santykį.
8. Pagal šias taisykles nedraudžiama:
- 8.1. avarinės būklės arba nugriauti skirti statiniai, taip pat tokiuose statiniuose esantis turtas;
  - 8.2. statiniai, pastatyti savavališkai, negavus statybos leidimo ir be suderinto statybos projekto, kaip to reikalauja įstatymai;
  - 8.3. radioaktyviosios medžiagos, branduolinis kuras, sprogstamosios medžiagos, neįregistruoti nustatyta tvarka šaunamieji ginklai;
  - 8.4. programinė įranga (išskyrus programinę įrangą, kuri yra įdiegta perkant kompiuterį), duomenų bazės ir kita informacija, esanti kompiuterio įrenginiuose ar duomenų laikmenose;
  - 8.5. augalai (išskyrus patalpose esančius parduoti arba interjerui papuošti skirtus dekoratyvinius augalus, kai dėl tokių augalų draudimo susitarta draudimo sutartyje);
  - 8.6. paukščiai, žuvis ir kiti gyvi gyvūnai;
  - 8.7. visų rūšių transporto priemonės, Vyriausybės nustatyta tvarka registruojamos atitinkamose institucijose, išskyrus neregistruotas transporto priemones, sutartyje priskiriamas atsargų grupei, ir specializuotą techniką;
  - 8.8. orlaiviai, laivai, žemės ūkio technika;
  - 8.9. gryniesi pinigai (išskyrus, kai draudimo liudijime susitarta dėl grynųjų pinigų, esančių seife arba kitur, draudimo), kredito kortelės, vertybiniai popieriai, dokumentai, kartotekos, planai, brėžiniai;
  - 8.10. plauštai ir statiniai, pastatyti ant plauštų;
  - 8.11. šiltnamiai, tentiniai ir laikinieji statiniai;
  - 8.12. šachtiniai šuliniai, vandens gręžiniai, drenažo sistemos, geoterminio šildymo sistema, be nustatyto leidimo įrengti vietinės kanalizacijos įrenginiai;
  - 8.13. statybos ir montavimo darbai; bet kokie įrengimai ar atsargos (statybinės medžiagos), esantys draudimo vietoje (pastatuose ar patalpose), kurioje vykdomi statybos ar rekonstrukcijos darbai;
  - 8.14. meno kūriniai, antikvariniai daiktai, neapdoroti taurieji metalai ir brangakmeniai, perlai, juvelyriniai ar kiti dirbiniai iš jų (ar panaudojus juos);
  - 8.15. kilnojamasis turtas, kurį Draudėjas išnuomojo ar kitaip perdavė naudotis kitam asmeniui;
  - 8.16. mažavertis turtas, kuris nurašomas išdavus jį naudoti;
  - 8.17. kilnojamasis turtas, priklausantis kitiems su Draudėju nesusijusiems asmenims, kurio Draudėjas nėra perėmęs iš jų pagal nuomos, panaudos, pasaugos sutartį, t. y. nėra pasirašytas turto perdavimą–priėmimą fiksuojantis dokumentas.

Susitarus dėl kurio nors iš objektų, išvardytų Taisyklių 8 punkte, draudimo, šis faktas turi būti nurodytas draudimo liudijimo papildomose sąlygose. Savaiminis tokių objektų vertės įtraukimas į draudimo sumą, dėl to nesusitarus papildomai ir to atskirai neįvardijus draudimo liudijimo papildomose sąlygose, nesudaro pagrindo laikyti šiuos objektus apdraustais.

Draudimo vieta

9. Statiniai draudžiami draudimo sutartyje nurodytu adresu.
10. Kitam turtui (išskyrus statinius) draudimo apsauga galioja jam esant pastatuose (ar patalpose) draudimo liudijime nurodytu adresu. Šis apribojimas netaikomas:
- turtui, nurodytam Taisyklių 6.5, 6.6 ir 10.1 punktuose;
  - specializuotai technikai, jei draudimo sutartyje susitarta dėl draudimo apsaugos galiojimo jai esant Draudėjo įmonės teritorijoje arba nurodytoje darbo vietoje;
  - turtui, kuris buvo perkeltas iš draudimo vietos dėl atsitikusio arba realiai grėsusio draudžiamojo įvykio, tačiau tik tuo atveju, jei nepadidėja draudimo rizika (draudimo rizikos padidėjimo atvejai nurodyti Taisyklių 37 punkte);
  - kitais atvejais, jeigu jie numatyti draudimo liudijime.
- 10.1. Be atskiro Draudėjo ir Draudiko susitarimo:
- įrengimams, kurie pagal savo paskirtį gali būti laikomi ne patalpoje, ir
  - atsargoms, kurios nepriklausomai nuo įpakavimo yra pritaikytos jas laikyti lauke (t. y. kai tokių prekių laikymas lauke normaliomis atmosferinėmis sąlygomis nėra joms žalingas), draudimo apsauga galioja visiškai aptvetoje (ne žemesne kaip 150 cm aukščio tvora) ir apšviestoje, su kontroliuojamu patekimu įmonės teritorijoje draudimo liudijime nurodytu draudimo vietos adresu.

Draudžiamieji ir nedraudžiamieji įvykiai

11. Apdrausto turto draudimo apsauga apima šio turto sugadinimo, sunaikinimo ar praradimo įvykius, kurie staiga ir netikėtai sukeliami arba įvyksta dėl pasireiškimo šiame skyriuje išvardytų, jeigu jos numatytos draudimo sutartyje, rizikų.

Rizikos (draudžiamieji įvykiai):	Neatlyginami nuostoliai (nedraudžiamieji įvykiai):
<p>11.1. ugnis:</p> <p>a) gaisras – ugnis, atsiradusi ne šiam tikslui skirtame židinyje, dūmai ar suodžiai, staiga ir netikėtai išsiveržę iš gaisro vietos ir galintys plisti savaime. Be to, atlyginami nuostoliai, padaryti gesinant gaisrą ir (arba) dėl greta vykusio gaisro.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - esant šilumos poveikiui lydant, suvirinant, džiovinant, lyginant, rūkant, kepanant ir pan. gamybos proceso metu, išskyrus atvejus, kai gaisras išplito ir sugadino ar sunaikino ir kitą apdraustą turtą; - tų objektų ir daiktų (ar jų savarankiškų dalių), kurie buvo sugadinti, sunaikinti ar prarasti dėl elektros trumpojo jungimo arba elektros įtampos svyravimų poveikio, išskyrus atvejus, kai dėl šios priežasties kilo gaisras, kuris išplito ir sugadino ar sunaikino kitą apdraustą turtą (objektą ir (arba) daiktą ar jų savarankišką dalį). T. y. kai gaisras išplinta ir sugadina ar sunaikina kitą apdraustą turtą (objektą ir (arba) daiktą ar jų savarankišką dalį), nuostoliai yra atlyginami, bet tik už kitą apdraustą nukentėjusį turtą, jei draudimo sutartyje nesusitarta kitaip.
<p>b) žaibo įtrenkimas – tiesioginė žaibo iškrova į apdraustą turtą. Atlyginami ir tie tiesioginiai nuostoliai, kurie susidarė ant apdrausto turto užvirtus žaibo įtrenkimo paveiktiems medžiams, statiniams, jų dalims, įrengimams ir pan.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dėl netiesioginio žaibo poveikio, t. y. kai žaibo iškrova į apdraustą objektą ar daiktą patenka iš greta esančio objekto ar daikto, į kurį trenkė žaibas (šiuo atveju žala gali būti atlyginama pagal Taisyklių 11.10 punkto nuostatas).
<p>c) sproginimas – dujų ar garų plėtimosi savybe pagrįstas staiga vykstantis jėgos pasireiškimas.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dėl sproginimo panaudojant įtaisą gamybos proceso metu (atliekant kasybos, statybos ir pan. darbus); - dėl sproginimo vidaus degimo variklių degimo kameroje. Dėl šio įvykio atsiradę kitų apdraustų objektų ar daiktų nuostoliai yra atlyginami; - dėl sproginimo, kai talpyklose, vamzdžiuose ar įrengimuose susidarė vakuumas ar sumažėjo slėgis. Dėl šio įvykio atsiradę kitų apdraustų objektų ar daiktų nuostoliai yra atlyginami; - cheminėje reakcijoje dalyvaujančių medžiagų, kai sproginimas įvyksta dėl cheminės reakcijos; - esant sproginimui dėl jėgos poveikio, kuris atsirado ne dėl dujų ar garų plėtimosi. Dėl šio įvykio atsiradę kitų apdraustų objektų ar daiktų nuostoliai yra atlyginami.
<p>d) valdomo skraidymo aparato, jo dalių, krovinio užkritimas, įskaitant smūgio bangą, – valdomo (arba dėl gedimo, avarijos ar klaidingų piloto veiksmų, jo patirties stokos tapusio nevaldomu) skraidymo aparato, jo dalių ir krovinių, pervežamų tuo aparatu, atsitrenkimas į judančius ar nejudančius objektus arba susidūrimas su jais, įskaitant apdrausto turto sunaikinimą ar sugadinimą dėl krintančio skraidymo aparato sukeltos smūgio bangos.</p>	

<p>11.2. vanduo:</p> <p>a) šildymo, vandentiekio, kanalizacijos, sprinklerinės, vėdinimo ar oro kondicionavimo sistemos avarija – staigus ir netikėtas vandens (nuotėkų, garų) išsiveržimas ne pagal paskirtį dėl sprogimo, užsikimšimo ar užšalimo iš draudžiamose patalpose esančių stacionariai sumontuotų atitekamųjų ar nutekamųjų aprūpinimo vandeniu sistemos vamzdžių, kitų su vamzdžių sistema stacionariai sujungtų vandentiekio, kanalizacijos, šildymo vandeniu ar garu įrenginių, sprinklerinių, vėdinimo ar oro kondicionavimo sistemų. Be to, avarija vadinamas staigus ir netikėtas vandens išsiveržimas iš kitų su vamzdžių sistema susijusių gamybinių ar buitinių įrenginių (skalavimo, indų plovimo mašinų).</p> <p>Atlyginami tik apdrausto turto, kurį sunaikino ar sugadino vandentiekio, šildymo, kanalizacijos, sprinklerinių, vėdinimo ar oro kondicionavimo sistemų vanduo, nuotekos ar garai, nuostoliai. Draudžiant statinius taip pat atlyginami nuostoliai, padaryti patiemis šildymo, vandentiekio, kanalizacijos, sprinklerinės, vėdinimo ar oro kondicionavimo sistemos įrenginiams.</p> <p>Atlyginami draudžiamo turto nuostoliai, kurių kilo dėl vandentiekio, kanalizacijos, šildymo karštu vandeniu ar garu vamzdžių staigių ir netikėtų trūkimų arba (ir) jų užšalimo, jei:</p> <ul style="list-style-type: none"> - šie vamzdynai yra sklype, kuriame yra draudžiamas turtas, t. y. įmonės teritorijoje (nors ir nėra naudojami apdraustam turtui eksploatuoti), arba - šie vamzdynai yra nutolę ne daugiau kaip 30 metrų atstumu nuo Draudėjo pastato / patalpos, kai įmonė teritorijos neturi. Vamzdynai neprivalo būti naudojami apdraustam turtui eksploatuoti. 	<ul style="list-style-type: none"> - dėl paslėptų vamzdynų trūkimo esant korozijos poveikiui. Neatlyginami tik vamzdynų nuostoliai, tačiau dėl šio įvykio atsiradę kitų apdraustų objektų nuostoliai yra atlyginami; - dėl nepaslėptų vamzdynų trūkimo esant išoriškai pasibėmus korozijos poveikiui; - dėl vandens ištekėjimo iš sprinklerinių sistemų esant priežastims, nurodytoms Taisyklių 11.7 punkte; - dėl vandens prasiskverbimo vykdamas šildymo, kanalizacijos, vandentiekio, sprinklerinių, vėdinimo ar oro kondicionavimo sistemų ir kitų su vamzdžių sistema susijusių gamybinių ar buitinių įrenginių montavimo, remonto, rekonstrukcijos darbus; - dėl vandens prasiskverbimo vykdamas šildymo, kanalizacijos, vandentiekio, sprinklerinių, vėdinimo ar oro kondicionavimo sistemų ir kitų su vamzdžių sistema susijusių gamybinių ar buitinių įrenginių bandymų darbus. Neatlyginami tik vamzdynų ar su vamzdžių sistema susijusių gamybinių ar buitinių įrenginių nuostoliai, bet atlyginami kito apdrausto turto nuostoliai; - kai draudimo vietoje (pastatuose ar patalpose) vykdomi statybos, rekonstrukcijos, kapitalinio remonto darbai. Nuostoliai bus atlyginti, jei vykdomas pastato paprastasis remontas; - pastatams, kurie nėra eksploatuojami arba šildymo sezono metu nėra šildomi (kai tokiuose pastatuose yra įrengta šildymo sistema); - kai dėl vamzdynų nenaudojamų apdraustam turtui eksploatuoti staigių ir netikėtų trūkimų arba (ir) jų užšalimo vanduo patenka į apdraustų patalpų vidų per išorines atitvarines konstrukcijas (pamatus, išorines sienas, langus, duris), išskyrus atvejus, kai vanduo atiteka sklypo paviršiumi ir apsemia pastatus per langų ar durų angas.
<p>b) vandens prasiskverbimas iš gretimų patalpų – vandens prasiskverbimas į apdraustas patalpas dėl gretimose Draudėjui nepriklausančiose patalpose įvykusios šildymo, vandentiekio, kanalizacijos, sprinklerinės sistemos avarijos, staigaus ir netikėto vandens išsiveržimo dėl kitų priežasčių.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - esant gruntinio ar drenažo sistemos vandens poveikiui; - jei vanduo patenka į patalpą pastato išorinėms atitvarinėms konstrukcijoms praleidžiant vandenį; - atsiradę dėl audros, potvynio, liūties, krušos ar sniego slėgio.
<p>11.3. Gamtinės jėgos:</p> <p>a) audra – stiprus vėjas (vėjo greitis 20 m/sek. ir didesnis), kuris ardo statinius, laužo medžių šakas, išjudina lengvesnius daiktus. Atlyginami ir tie tiesioginiai nuostoliai, kurių atsirado audros metu ant apdrausto turto užvirtus medžiams, statiniams, jų dalims, įrengimams ir pan.</p> <p>Be to, atlyginami liūtis, krušos, sniego slėgio nuostoliai, patiriami audros metu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - esant potvyniui.
<p>b) liūtis – trumpalaikis intensyvus lietus, kai per 6 val. ir trumpesnį laiką iškrinta 15 mm ir daugiau kritulių.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - esant potvyniui; - esant audrai.
<p>c) kruša – ledo gabaliukų krituliai, kurie iškrinta šiltoju metų laiku.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - esant audrai.

<p>d) sniego slėgis – nebūdingas tai vietai smarkus snigimas, kai per 24 val. ir trumpesnį laiką iškrinta 20 mm ir daugiau kritulių, o sniego dangos storis padidėja 20 cm ir daugiau ir dėl to sniegas savo svoriu sulaužo arba apgadina apdraustus statinius ir juose esantį turą.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dėl per ilgą laiką, t. y. ilgiau nei per 24 val., susikaupusio sniego ir pasekminių nuostolių, sukeltų dėl šio susikaupusio sniego; - esant audrai.
	<p>Audros, liūties, krušos ir sniego slėgio nuostoliai neatlyginami:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jei vanduo, sniegas, purvas patenka į apdraustų patalpų vidų per išorinius, atitvarinius pastato elementus (stogą, išorines sienas, langus, duris) dėl jų defektų ar nusidėvėjimo, išskyrus tuos atvejus, kai šios angos atsirado dėl audros, liūties, krušos, sniego slėgio ir yra pastatams padarytų nuostolių.
<p>e) potvynis – staigus ir nenumatytas vandens kilimas stoviniuose ar tekančiuose paviršiniuose vandens telkiniuose. Atlyginami ir tie tiesioginiai nuostoliai, kurių atsirado potvynio metu ant apdrausto turto užvirtus medžiams, statiniams, jų dalims ir pan.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dėl potvynio, kuris draudimo vietoje buvo numatomas (įvyksta bent 1 kartą per 10 metų).
<p>f) grunto suslūgimas – natūralus žemės grunto suslūgimas dėl karstinių reiškinių.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dėl šlaito erozijos, t. y. šlaito paviršiumi tekančių vandenų nuoseklaus ardomojo darbo, sukeliančio statinių deformacijas.
<p>g) nuošliauža – savaiminė grunto slinktis šlaitu žemyn, veikiant grunto svorio jėgai.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dėl įvykusios šildymo, vandentiekio, kanalizacijos tinklų avarijos.
	<p>Neatlyginami dėl gamtos jėgų pagal Taisyklių 11.3 a)–11.3 g) punktus patirti nuostoliai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - statinių, kurie nebaigti statyti, yra rekonstruojami ar kuriuose vykdomi kapitalinio remonto darbai (išskyrus atvejus, kai pastatų išorinės atitvarinės konstrukcijos, t. y. stogas, durys, langai, išorinės sienos, nėra keičiamos).
<p>11.4. Vagystė su įsibrovimu, apiplėšimas ir vandalizmas:</p> <p>a) vagystė su įsibrovimu – apdrausto turto pagrobimas, neteisėtai patenkant į patalpas (patalpa – statinys, turintis sienas, stogą ir specialų įėjimą) ar rakinamas talpyklas šiais būdais:</p> <ul style="list-style-type: none"> - įsilaužiant, t. y. nugalėjus kliūtis, susijusias su daiktų vientisumo pažeidimu (pvz., išlaužus duris, išėmus langus, išdaužus stiklą ir pan.); - panaudojant padirbtus arba iš anksto prieš vagystę su įsibrovimu pagrobtus Draudėjo ar su Draudėju susijusių asmenų raktus. Draudėjo ar su juo susijusių asmenų raktų vagystės faktas turi būti nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 24 val. praneštas policijai ir Draudikui, tik tuomet turto pagrobimas panaudojant tokius raktus bus laikomas draudžiamuoju įvykiu. Visais atvejais nuostoliai, atsikelti laikotarpiu nuo raktų vagystės iki pranešimo apie raktų vagystę policijai, yra neatlyginami. Raktų (-ų) vagystė – bet koks raktų praradimas prieš Draudėjo ar kitų asmenų, teisėtai turėjusių šį raktą, valią. Raktų pametimas nėra laikomas raktų vagyste; - panaudojant technines priemones, kai kaltininkas pasiima daiktus neįėjdamas į patalpą. 	<ul style="list-style-type: none"> - jei į patalpas patekta pro neužrakintas duris, neuždarytą langą (langas laikomas neuždarytu, kai jam ar jo dalims uždaryti nėra panaudoti ir (arba) nepilnai panaudoti visi uždarymo, įskaitant užraktus ir pan., mechanizmai) ar pan., t. y. nesant kliūčių patekti į patalpas; - jei turtas pavogiamas iš neuždarytų talpyklų (talpykla laikoma neuždaryta, kai jai uždaryti nėra panaudoti ir (arba) nepilnai panaudoti visi uždarymo, įskaitant užraktus ir pan., mechanizmai) ar pan., t. y. nesant kliūčių patekti į talpyklas; - kai į patalpą ar talpyklą patenkama įveikus kliūtis, bet nepaliekant kliūtis vientisumo pažeidimo požymių; - kai į pastatą, patalpą ar talpyklą įsibraunama, panaudojus pavogtą raktą, apie kurio vagystę nėra pranešta policijai; - kai neįrodomas padirbto raktų panaudojimo faktas; - už pavogtas statinio dalis, konstrukcijas ar elementus; - jei turtas pavogtas iš draudimo vietos, kurioje vykdomi naujo statinio statybos, statinio rekonstrukcijos, statinio kapitalinio remonto ar statinio griovimo darbai.

<p>b) apiplėšimas – kai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - draudimo vietoje iš Draudėjo ar su Draudėju susijusio asmens turtas atimamas panaudojus prievartą ar grasinant fizine ar psichologine prievarta; - draudimo vietoje iš Draudėjo ar su Draudėju susijusio asmens atimamas apdraustas turtas, jiems esant bejėgiškos būklės ar negalint priešintis. <p>Mobiliųjų įrengimų draudimo apsauga nuo apiplėšimo rizikos už draudimo vietos ribų (t. y. jiems esant ne pastatuose nurodytu draudimo vietos adresu) galioja tik Draudėjui ir Draudikui papildomai susitarus ir tai nurodžius draudimo sutartyje.</p>	
<p>c) vandalizmas – bet koks tiesioginis apdrausto kilnojamojo ir (arba) nekilnojamojo turto sugadinimas ar sunaikinimas dėl tyčinių trečiųjų asmenų veiksmų (neveikimo).</p> <p>Trečiaisiais asmenimis pagal šias Taisykles yra laikomi visi asmenys, išskyrus Draudėją ir su Draudėju susijusius asmenis.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - kai pastatas ar jo dalis sugadinama iš išorės, nesant įsibrovimo į patalpų vidų požymių (šiuo atveju žala gali būti atlyginta pagal Taisyklių 11.5 punkto nuostatas); - jei žala yra tik stiklo dužimo nuostoliai (šiuo atveju žala gali būti atlyginta pagal Taisyklių 11.6 punkto nuostatas); - jei turtas yra pavagiamas, pasisavinamas, neteisėtai užvaldomas; - kai neįrodyti trečiųjų asmenų tyčiniai veiksmai; - kai įrengimai arba atsargos yra sugadinami ar sunaikinami teritorijoje, kuri yra neaptverta arba ne visiškai aptverta (ne žemesne nei 150 cm) tvora, neapšviesta arba be kontroliuojamo patekimo.
<p>d) vagystė iš aptvertos ir apšviestos, su kontroliuojamu patekimu įmonės teritorijos, kai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - iš visiškai aptvertos ne mažiau nei vidutinio saugumo (ne žemesne nei 150 cm) tvora ir apšviestos, su kontroliuojamu patekimu įmonės teritorijos sugadinus tvorą (vartus) ar išlaužus vartų užraktą pavagiama ten esantys įrengimai, kurie pagal savo paskirtį gali būti laikomi ne patalpoje, arba pavagiamos atsargos, kurios nepriklausomai nuo įpakavimo yra pritaikytos jas laikyti lauke (t. y. kai tokių prekių laikymas lauke normaliomis atmosferinėmis sąlygomis nėra joms žalingas); - iš visiškai aptvertos ne mažiau nei vidutinio saugumo (ne žemesne nei 150 cm) tvora, apšviestos ir su kontroliuojamu patekimu įmonės teritorijos arba įvardytos darbo vietos sugadinus tvorą (vartus) ar išlaužus vartų užraktą pavagiama specializuota technika. Ši rizika specializuotai technikai galioja tik Draudėjui ir Draudikui papildomai susitarus ir tai nurodžius draudimo sutartyje. 	<ul style="list-style-type: none"> - kai į aptvertą įmonės teritoriją (ar darbo vietą) patenkama pro atvirus vartus (vartai laikomi atviri, kai jų iš viso nėra arba jiems uždaryti nėra panaudoti ir (arba) nevisiškai panaudoti visi esami uždarymo, įskaitant užraktus ir pan., mechanizmai), užtvarus, t. y. nesant kliūčių patekti į įmonės teritoriją; - kai vagystę įvykdė Draudėjo darbuotojai ar su Draudėju susiję asmenys.

<p>e) vagystė iš neaptvertos teritorijos – kai iš neaptvertos arba nevisiškai aptvertos (ne žemesne nei 150 cm) tvora, neapšviestos arba be kontroliuojamo patekimo teritorijos, esančios draudimo sutartyje nurodytu draudimo vietos adresu, pavagiami ten esantys įrengimai, kurie pagal paskirtį gali būti laikomi ne patalpoje ir kurių laikymas lauke normaliomis atmosferinėmis sąlygomis nėra jiems žalingas (pvz., kavinės lauko baldai, teritorijos stebėjimo kameros, reklaminiai stendai ir pan.). Ši rizika galioja tik objektų grupei „Įrengimai, esantys neaptvertose įmonės teritorijose“ ir „Reklaminiai stendai“.</p>	
<p>11.5. Piktavališkas pastato sugadinimas. Piktavališkas pastato sugadinimas – bet koks tiesioginis apdrausto statinio ar jo dalių sugadinimas, sunaikinimas ar vagystė dėl tyčinių trečiųjų asmenų veiksmų (neveikimo).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - jei žala yra tik stiklo dužimo nuostoliai (šiuo atveju žala gali būti atlyginta pagal Taisyklių 11.6 punkto nuostatas); - į statinius atsitrenkus transporto priemonėms; - statinių, kurie nebaigti statyti, yra rekonstruojami ar kuriuose vykdomi kapitalinio remonto darbai.
<p>11.6. Stiklo dūžis. Stiklo dūžis – apdrausto turto dužimas arba skilimas. Pasirinkus šią riziką, kai draudžiami statiniai ar investicijos į nuomojamas patalpas, atlyginama už: statinio išorinius įstiklinimus (langų, durų, balkonų, terasų, sienų, stogų, verandų); pastato vidinius įstiklinimus (pertvarų sienelės, turėklų, dušo kabinų stiklus, stiklų blokus, meniškai apdorotus stiklus, vitražus ir kt. pastato stiklinius elementus); keraminę santechninę įrangą. Pasirinkus šią riziką, kai draudžiami įrengimai, atlyginama už bet kokius stiklinius daiktus ar įrengimų stiklines dalis, išskyrus tai, kas įvardyta kaip neatlyginami nuostoliai. Pasirinkus šią riziką, kai draudžiama specializuota technika, atlyginami kabinų stiklų nuostoliai. Be to, atlyginami dūžtant stiklui kitam apdraustam turtui padaryti nuostoliai.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - šviestuvų stiklų, optinių prietaisų (filmavimo kamerų, fotoaparatus, žiūronų ir pan.) stiklų, televizorių, rankinio smulkaus inventoriaus, indų, mobiliųjų telefonų, laikrodžių, išskyrus, kai tai yra pasekminiai nuostoliai; - bet kokių daiktų ar objektų, priskiriamų atsargų grupei, išskyrus, kai tai yra pasekminiai nuostoliai; - kai stiklo paviršius subraižomas ar panašiai apgadinamas jo nesudaužant, išskyrus, kai tai yra pasekminiai nuostoliai; - kai nuostolių patiriama kilus gaisrui, sprogimui, esant žaibo įtrenkimui arba vykdant gesinimo ir gelbėjimo darbus (šie nuostoliai atlyginami kaip draudžiamąjo įvykio „ugnis“ padaryti nuostoliai); - statinių, kurie nebaigti statyti, yra rekonstruojami ar kuriuose vykdomi kapitalinio remonto darbai; - kai stiklai dūžta ar skyla įrengimus transportuojant, montuojant, pakuojant.
<p>11.7. Skysčio ištekėjimas iš sprinklerinės sistemos. Skysčio ištekėjimas iš sprinklerinės sistemos – staigus ir netikėtas skysčio ištekėjimas iš sprinklerinės sistemos jai klaidingai suveikus arba dėl išorinio mechaninio poveikio.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - jei skystis iš sprinklerinės sistemos ištekėjo per nesandarumus jai nesuveikus; - jei sprinklerinė sistema suveikė bandant ją padidintu slėgiu, remontuojant ar rekonstruojant.
<p>11.8. Pramoninių vamzdžių avarija. Pramoninių vamzdžių avarija – staigus ir netikėtas skysčių (naftos, naftos produktų, maisto produktų, chemikalų ir kt.) išsiveržimas ne pagal paskirtį dėl sprogo ar užsikimšimo iš draudžiamose patalpose esančių stacionarių sumontuotų skysčių tiekimo sistemos vamzdžių ir su vamzdžių sistema stacionariai sujungtų gamybinių ar buitinių įrengimų.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - staiga ir netikėtai vandeniui (nuotėkoms, garams) išsiveržus ne pagal paskirtį dėl šildymo sistemos, vandentiekio, kanalizacijos, sprinklerinės sistemos avarijos.
<p>11.9. Transporto priemonės atsitrenkimas. Transporto priemonės atsitrenkimas – tai apdrausto turto sugadinimas ar sunaikinimas į jį atsitrenkus kelių eismo transporto priemonei ar kitam judančiam valdomam objektui (išskyrus valdomą skraidymo aparatą).</p>	

<p>11.10. Elektronikos gedimai. Elektronikos gedimai – tai staigūs ir netikėti įrengimų, įskaitant statinio funkcionalumą palaikančią elektroninę įrangą, gedimai dėl:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trumpojo jungimo, viršįtampio, indukcijos ar elektros įtampos svyravimų sukeltų išorinių (ne įrengimo viduje atsiradusių) veiksmų; - nuo Draudėjo nepriklausančio elektros srovės dingimo; - netiesioginės žaibo iškvos; - įžeminimo pažeidimo. 	<ul style="list-style-type: none"> - statinio funkcionalumą palaikančios įrangos, esančios nebaigtuose statyti, rekonstruojamuose statiniuose ar statiniuose, kuriuose vykdomi kapitalinio remonto darbai; - nuostoliai, atsirandantys dėl tolesnio sugedusių įrengimų naudojimo; - susiję su duomenų laikmenų duomenų praradimu, atstatymu ar duomenų atgaminimu, net jei duomenys ar duomenų laikmenos buvo prarasti dėl draudžiamojo įvykio; - dėl elektros instaliacijos projekcinio apkrovimo sąmoningo viršijimo.
---	---

12. Draudėjas ir Draudikas gali susitarti ir draudimo sutartyje išvardyti kitas rizikas, dėl kurių pasireiškimo gali atsitikti draudžiamasis įvykis. Draudimas galioja tik nuo draudimo sutartyje išvardytų draudimo rizikų.
13. Kai draudimo vietoje negalima nustatyti audros, liūties, krušos, sniego slėgio ar potvynio parametru, tai daroma išvada, kad audros, liūties, krušos, sniego slėgio ar potvynio parametrai atitinka Taisyklių 11.3 a)–11.3 e) punktuose nustatytus parametrus, jei panašių nuostolių apdraustiems objektams galėjo padaryti tik akivaizdžiai šios gamtos jėgos, atsižvelgiant ir į įvykio vietai artimiausios hidrometeorologijos stoties pateiktus duomenis.
14. Jei draudimo sutartyje nesutarta kitaip, laikoma, kad apdraustiems Taisyklių 6.4–6.7 punktuose nurodytiems papildomiems objektams draudimo apsauga galioja nuo tų pačių rizikų (draudžiamųjų įvykių), kurios pasirinktos ir nurodytos draudimo liudijime draudžiamai Turto grupei „Įrengimai“.
15. Papildomai prie neatlyginamų nuostolių, įvardytų Taisyklių 11 punkte, draudimo išmoka nemokama, jeigu apdraustas turtas buvo sunaikintas, sugadintas ar prarastas dėl (nedraudžiamieji įvykiai):
- 15.1. neišvengiamų natūralių procesų (korozijos, puvimo, natūralaus nusidėvėjimo ir pan.), išskyrus tuos atvejus, kai dėl jų (įvykus draudimo sutartyje įvardytam draudžiamajam įvykiui) ir buvo sugadintas, sunaikintas ar prarastas kitas draudžiamas turtas (atlyginami tik kito apdrausto turto nuostoliai);
- 15.2. statinio konstrukcijų suirimo, irimo, kritimo, skilimo ar kitų statinio defektų, kurie kilo dėl:
- 15.2.1. a) apdraustame pastate / patalpoje vykdytų arba vykdomų statinio rekonstrukcijos ir (arba) kapitalinio remonto darbų;
- b) pastate, kuriame draudžiamas Draudėjo patalpos (bet ne pačiose draudžiamose patalpose), vykdytų arba vykdomų pastato rekonstrukcijos ir (arba) kapitalinio remonto darbų. Šis punktas yra netaikomas, kai Draudėjas yra patalpų nuomininkas.
- 15.2.2. už apdrausto pastato ir (arba) pastato, kuriame yra draudžiamos patalpos, ribų vykdytų arba vykdomų naujo statinio statybos, rekonstrukcijos ir (arba) statinio griovimo darbų, jei šie darbai yra vykdomi Draudėjo įmonės teritorijoje ar jos artimiausiose priegose (t. y. besiribojančiuose gretimuose sklypuose ir (arba) besiribojančiuose viešojo naudojimo teritorijose);
- Kai dėl punkte 15.2.1 arba 15.2.2 įvardytų darbų vykdymo įvyko statinio konstrukcijų suirimas, irimas, kritimas, skilimas ar kitas statinio defektas (įvykus draudimo sutartyje įvardytam draudžiamajam įvykiui) ir dėl to buvo sugadintas, sunaikintas ar prarastas kitas draudžiamas turtas (t. y. kitos draudimo objektų grupės), tokiu atveju bus atlyginti tik kitų apdraustų objektų grupių nuostoliai.
- 15.2.3. projektavimo / statybos klaidų ir defektų.
- Projektavimo klaidos – tai statinio projektavimo sąlygų ir galiojančių statybos techninių reglamentų bei statybos taisyklių reikalavimų pažeidimai statinio projekto (techninio ir (arba) darbo projekto) sprendiniuose.
- Statybos klaidos ir defektai – tai bet kokie nukrypimai nuo statinio (jo dalies) projektavimo techninių sąlygų, jo projekto, statybos techninių reglamentų, statybos taisyklių, standartų, metodinių nurodymų ar rekomendacijų, dėl kurių pasikeičia statinio (jo dalies) atsparumas, ilgaamžiškumas, eksploatacinės ar funkcinės savybės, pakinta ekonomiškai pagrįsta statinimo (jo dalies) naudojimo trukmė, estetinė išvaizda.
- Pasekminiai nuostoliai nebus atlyginti.
- 15.3. vabzdžių, graužikų ir kitokių parazitų, gyvūnų padarytos tiesioginės žalos apdraustam turtui, išskyrus tuos atvejus, kai dėl vabzdžių, graužikų, kitokių parazitų, gyvūnų poveikio įvyko draudimo sutartyje įvardytas draudžiamasis įvykis ir buvo sugadintas, sunaikintas ar prarastas kitas turtas (atlyginami tik kito apdrausto turto nuostoliai);
- 15.4. karo veiksmų, masinių neramumų (streikų, riaušių ir pan.), ypatingosios padėties įvedimo, diversijos, lokauto;
- 15.5. teroristinio akto;
- Teroristiniu aktu, įskaitant, bet neapsiribojant, laikomas bet kurio asmens ar grupės (-ių) asmenų, veikiančių savarankiškai, ar bet kokios organizacijos (-ų), ar vyriausybės (-ių) vardu, ar susijusių su jomis, jėgos ar prievartos panaudojimas ir (arba) grasinimas tai padaryti dėl politinių, religinių, ideologinių ar etninių tikslų ir priežasčių, įskaitant pastangas daryti įtaką bet kuriai vyriausybei ir (arba) įbauginti visuomenę ar bet kurią visuomenės dalį.

- 15.6. turto konfiskavimo, arešto ar jo sunaikinimo valdžios institucijų nurodymu;
- 15.7. radiacijos ar kitokio atominės energijos poveikio, radioaktyvaus spinduliavimo poveikio;
- 15.8. žemės drebėjimo ar bet kokie seisminio aktyvumo pasireiškimo;
- 15.9. neteisingo (netinkamo) duomenų ar elektroninio duomenų apdorojimo priemonių ir programų naudojimo, kompiuterinių virusų atakų, apsirikimų pakeičiant ar papildant duomenis Draudėjo elektroninio duomenų apdorojimo sistemoje.
Duomenų apdorojimo sistema – kompiuteriai (elektroninės skaičiavimo mašinos), kitokia skaičiavimo, elektroninė ir (arba) mechaninė įranga, kuri yra prijungta prie kompiuterio, kompiuterio aparatinė dalis, programinė įranga, elektroniniai duomenų apdorojimo įrenginiai ir visa kita, kienu darbas visiškai ar iš dalies priklauso nuo integroscheminės sistemos (integruotų schemų ir mikrokontrolerių);
- 15.10. natūralaus statinių ar jų dalių sėdimo, plėtimosi, skilimo;
- 15.11. Draudėjo, su Draudėju susijusių asmenų arba naudos gavėjo tyčios;
- 15.12. sukčiavimo, t. y. apdrausto turto užvaldymo arba teisės į tą turą įsigijimo apgaule ar piktnaudžiaujant pasitikėjimu ir to turto nepaaiškinamo ar dėl nenustatytų priežasčių dingimo (nepastebėtos vagystės);
- 15.13. bet kokių kitų įvykių ar priežasčių, šiose Taisyklėse ar draudimo sutartyje neįvardytų kaip draudžiamieji įvykiai.

**Draudimo vertė ir draudimo suma. Nevisiškas draudimas.
Papildomas ir dvigubas draudimas. Išskaita**

16. Draudimo vertė – tai pinigais išreikšta draudžiamo turto vertė, Draudėjo pateikiama prieš sudarant draudimo sutartį ar, atsitikus draudžiamajam įvykiui, nustatoma kokia buvo prieš pat atsitinkant įvykiui.
Draudėjas yra atsakingas už draudžiamo objekto draudimo vertės teisingumą ir draudimo sumos atitikimą draudimo vertei.
  - 16.1. Statiniai gali būti draudžiami:
    - 16.1.1. Atkūrimo (statybine) verte.
Atkūrimo (statybinė) vertė – analogiško, tokios pat paskirties, konstrukcijos, panaudojus tokias pat medžiagas ir įrangą, būdinga tai vietai naujo statinio atkūrimo (statybinė) vertė, kuri apima statinio pastatymo, įskaitant konstravimą ir projektavimą, išlaidas.
    - 16.1.2. Likutine verte.
Likutinė vertė – tai statinio atkūrimo vertė atėmus nusidėvėjimo sumą (metinis statinių nusidėvėjimo dydis (procentais) pateikiamas Taisyklių 1 priede).
Pasirinktas statinių draudimo vertės būdas nurodomas draudimo sutartyje.
Aplinkotvarkos elementai laikomi apdraustais tokiu draudimo vertės būdu, koku draudimo vertės būdu yra apdraustas pastatas tuo adresu, jei draudimo sutartyje nesusitarta kitaip.
  - 16.2. Įrengimai ir specializuota technika gali būti draudžiami:
    - 16.2.1. Atkūrimo verte.
Atkūrimo vertė – tai pinigų suma, kurią reikia išleisti, norint įsigyti naujus tos pačios rūšies ir funkcinės paskirties, analogiškus įrengimus ar specializuotą techniką, ar juos iš naujo pagaminti.
    - 16.2.2. Likutine verte.
Likutinė vertė – įrengimų ar specializuotos technikos atkūrimo vertė atėmus nusidėvėjimo sumą.
    - 16.2.3. Įrengimai ir specializuota technika, kurie įmonės buvo įsigyti nenauji (t. y. kai jų įsigijimo vertė nėra lygi tokių naujų įrengimų ar specializuotos technikos atkūrimo vertei), draudžiami likutine verte.
Tokie įrengimai ir specializuota technika privalo būti įvardyti prie draudimo sutarties priedamame turto sąraše, nurodant jų pavadinimą, įsigijimo vertę, likutinę vertę, pagaminimo ir įsigijimo metus.
  - 16.3. Atsargos draudžiamos atkūrimo (t. y. įsigijimo arba pagaminimo savikainos) verte.
Atsargų atkūrimo (t. y. įsigijimo arba pagaminimo savikainos) vertė – pinigų suma, kurią reikėtų išleisti, kad būtų galima įsigyti ar pagaminti tokios pat rūšies ir kokybės atsargas. Atsargų atkūrimo vertė visuomet yra ribojama vidutine pardavimo kaina, kurią galima gauti pardavus atsargas Lietuvos rinkoje arba Draudėjo ir Draudiko sutartoje rinkoje.
  - 16.4. Investicijos į nuomojamas patalpas draudžiamos atkūrimo verte.
Investicijų į nuomojamas patalpas atkūrimo vertė – tai pinigų suma, Draudėjo (kai Draudėjas yra nuomininkas) investuota į draudžiamą pastatą (patalpas), taip pat pastato viduje esančius įrenginius (santechninę įrangą ir pan.) ar jų įsigijimą Draudėjo lėšomis, kuri gali būti pagrįsta atliktų darbų ir (arba) medžiagų sąskaitomis.
  - 16.5. Taisyklių 6.5–6.7 punktuose nurodyti objektai laikomi apdraustais atkūrimo verte.
17. Draudimo suma – tai suma, kurios nevirsydamas Draudikas atlygina draudžiamojo įvykio metu Draudėjo patirtus nuostolius. Draudimo suma nustatoma šalių susitarimu ir nurodoma draudimo liudijime.
Draudimo suma negali viršyti tikrosios draudžiamo turto vertės (draudimo vertės). Draudimo sutartis negalioja dėl tos draudimo sumos dalies, kuri viršija draudimo vertę. Įvykus draudžiamajam įvykiui ir paaiškėjus draudimo sumos ir draudimo vertės anksčiau nurodytiems neatitikimams, Draudikas už draudimo vertę, viršijančią ir tokiu būdu negaliojančią draudimo sumos dalį, atitinkamos draudimo įmokos dalies negrąžina ir draudimo išmokos dalies, viršijančios draudimo vertę, nemoka.

- 17.1. Pastatų draudimo suma gali būti nustatoma lygi jų atkūrimo vertei (kai pastatų nusidėvėjimas yra ne didesnis kaip 70 %, jeigu draudimo sutartyje nenustatyta kitaip) arba likutinei vertei ir nurodoma draudimo sutartyje atskirai.
- Inžinerinių statinių draudimo suma yra nustatoma pirmos rizikos principu ir nurodoma draudimo sutartyje atskirai.
- Aplinkotvarkos elementų draudimo suma (vienu adresu) yra nustatoma pirmos rizikos principu ir yra lygi 0,5 % tuo adresu draudžiamo pastato (-ų) draudimo sumai. Ši draudimo suma nėra atskirai nurodoma draudimo liudijime, o yra įskaičiuota į tuo adresu draudžiamo pastato (-ų) draudimo sumą.
- 17.2. Įrengimų ar specializuotos technikos draudimo suma gali būti nustatoma:
- 17.2.1. lygi įsigijimo buhalterinei vertei, esančiai įmonės buhalteriniuose dokumentuose. Šiuo atveju, jei draudimo sutartyje nesusitarta kitaip, yra laikoma, kad įrengimai yra apdrausti atkūrimo verte, jei tai:
- kompiuterinė ir elektroninė technika, ne senesnė nei 5 metai (išskyrus kompiuterinę ir elektroninę techniką, kuri buvo įsigyta nauja), arba
  - kiti įrengimai ir specializuota technika, ne senesni nei 8 metų (išskyrus baldus, kompiuterinę ir elektroninę techniką, taip pat įrengimus ir specializuotą techniką, kuri buvo įsigyta nauja), arba
  - bet kokie įrengimai ir specializuota technika, kurių buhalterinis nusidėvėjimas neviršija 70 % (išskyrus įrengimus ir specializuotą techniką, kuri buvo įsigyta nauja).
- Kai kompiuterinės ir elektroninės technikos amžius yra 5 ir daugiau metų arba kitų įrengimų ir specializuotos technikos amžius yra 8 ir daugiau metų, o įrengimų ir specializuotos technikos buhalterinis nusidėvėjimas viršija 70 % arba įrengimai ir specializuota technika buvo įsigyta nauja, yra laikoma, kad jie yra apdrausti likutine verte. Ši sąlyga netaikoma įmonės veikloje naudojamiems baldams, kurie nepriklausomai nuo jų buhalterinio nusidėvėjimo draudžiami atkūrimo verte, jei baldų įsigijimo vertė yra įskaičiuota į draudimo sumą ir kai draudimo sutartyje nėra susitarta kitaip.
- 17.2.2. priklausomai nuo Draudėjo pasirinkimo, atskirų įrengimų ar specializuotos technikos draudimo sumą prilyginant jų įsigijimo buhalterinei vertei (šiuo atveju bus laikoma, kad tokie įrengimai ar specializuota technika yra apdrausta atkūrimo verte) arba likutinei buhalterinei vertei (šiuo atveju bus laikoma, kad tokie įrengimai ar specializuota technika yra apdrausta likutine verte). Draudėjo pasirinkta („atkūrimo“ ar „likutinė“) kiekvieno įrengimo ar specializuotos technikos vieneto vertė turi būti nurodoma pridedamame draudžiamo turto sąrašė.
- 17.2.3. atskirų įrengimų ar specializuotos technikos Draudėjo ir Draudiko susitarimu (suderinta draudimo suma). Draudėjo ir Draudiko suderintos įrengimų ar specializuotos technikos draudimo sumos privalo būti nurodytos pridedamame turto sąrašė, kuris pasirašomas Draudėjo ir Draudiko. Jei draudimo sutartyje nesusitarta kitaip, yra laikoma, kad įrengimai ir specializuota technika, kuriai nurodyta suderinta draudimo suma, apdrausti likutine verte.
- Draudėjas ir Draudikas gali papildomai susitarti ir draudimo sutartyje numatyti sumą, kuria įrengimų ar specializuotos technikos, draudžiamos atkūrimo verte, draudimo suma padidinama dėl infliacijos:
- jei nurodomas tam tikro konkretaus įrengimo ar specializuotos technikos vieneto „vertės padidėjimas dėl infliacijos“, laikoma, kad tokio objekto (daikto) draudimo suma lygi jo „įsigijimo vertės“ ir „vertės padidėjimo dėl infliacijos“ sumai;
  - jei nurodomas objektų grupės, esančios tam tikru adresu ar adresais (ne atskiro objekto), „vertės padidėjimas dėl infliacijos“, laikoma, kad kiekvieno atskiro įrengimo ar specializuotos technikos vieneto draudimo suma yra padidinta proporcingai nurodytos „vertės padidėjimo dėl infliacijos“ ir įrengimų ar specializuotos technikos, esančios tuo adresu, įsigijimo buhalterinės vertės santykiui.
- 17.3. Atsargų draudimo suma gali būti nustatoma lygi jų atkūrimo vertei.
- Atsargų atkūrimo vertė – tai didžiausia atsargų vertė, kurią Draudėjas gali turėti draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu (bet kurią vieną dieną).
- Draudėjui ir Draudikui susitarus, gali būti numatyta papildoma suma, kuria atsargų draudimo suma padidinama draudimo liudijime nurodytu piko laikotarpiu.
- Piko laikotarpis – draudimo liudijime nurodytas laikotarpis, kuriam būdingas žymus trumpalaikis atsargų kiekio padidėjimas.
- Įvykus draudžiamajam įvykiui piko laikotarpiu, bus laikoma, kad atsargų draudimo suma lygi atsargų draudimo sumos (kuri galioja ne piko laikotarpiu) ir atsargų padidėjimo piko laikotarpiu sumai.
- 17.4. Investicijų į nuomojamas patalpas draudimo suma gali būti nustatoma lygi jų atkūrimo vertei.
18. Jeigu draudimo sutartyje nustatyta draudimo suma mažesnė už draudimo vertę prieš pat atsitinkant draudžiamajam įvykiui, tai apskaičiuojant draudimo išmoką Draudikas atlygins Draudėjui jo patirtų nuostolių dalį, proporcingą draudimo sumos ir draudimo vertės santykiui (nevisiškas draudimas), išskyrus, kai draudžiami Taisyklėse aprašyti 5.1.1 punkte nurodyti aplinkotvarkos elementai, 5.1.2 punkte nurodyti inžineriniai statiniai ir 6.1–6.7 punktuose nurodyti papildomi draudimo objektai, kurių draudimo sumos yra nustatomos pirmos rizikos principu.
19. Jei draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu paaiškėja, kad yra apdrausta tik dalis turto vertės, Draudėjas turi teise apdrausti jį papildomai (papildomas draudimas).
20. Jeigu tas pats objektas yra apdraustas pagal kelias draudimo sutartis kelių Draudikų (dvigubas draudimas), nuostoliai atlyginami laikantis principo, kad kiekvienas Draudikas atlygina nuostolius proporcingai savo atsakomybės daliai, tačiau bendra draudimo išmokų suma neviršija nuostolio sumos.

21. Atsitikus draudžiamajam įvykiui išmokėtos draudimo išmokos nemažina draudimo sumos, numatytos draudimo sutartyje, jei sunaikinti ar sugadinti objektai yra atstatomi ar atkuriami, išskyrus, kai draudžiami Taisyklių 6.1–6.7 punktuose nurodyti objektai, kurių draudimo suma nustatoma pirmosios rizikos principu.
22. Turtas gali būti draudžiamas su besąlygine išskaita arba be jos. Besąlyginė išskaita nurodoma draudimo sutartyje ir įvardijama konkrečia pinigų suma (arba procentu nuo nuostolio sumos).
Besąlyginė išskaita (franšizė) – suma, kuria, atsitikus kiekvienam draudžiamajam įvykiui, Draudikas mažina mokėtiną draudimo išmoką (šios sumos dydžiu Draudėjas pats dalyvauja atlyginant nuostolius).
  - 22.1. Jei draudžiamasis įvykis įvyko dėl trečiųjų asmenų veiksmų ir yra nustatyti kaltininkai bei įstatymų nustatyta tvarka įrodyta jų kaltė, Draudikas moka draudimo išmoką neišskaičiuodamas besąlyginės išskaitos.
  - 22.2. Jei kelios Turto grupės (nurodytos Taisyklių 5.1–5.5 punktuose), esančios vienoje draudimo vietoje ir apdraustos viena draudimo sutartimi, sugadinamos ar sunaikinamos dėl to paties draudžiamąjo įvykio, taikoma tik viena, didžiausia, konkrečiam draudžiamajam įvykiui draudimo liudijime nurodyta išskaita.
Jei kelios Turto grupės (nurodytos Taisyklių 5.1–5.5 punktuose), esančios vienoje draudimo vietoje ir apdraustos keliomis atskiromis draudimo sutartimis, sugadinamos ar sunaikinamos dėl to paties draudžiamąjo įvykio, kiekvienai atskirai draudimo sutarčiai taikoma didžiausia toje sutartyje (draudimo liudijime) konkrečiam draudžiamajam įvykiui nurodyta išskaita.

Kisutartinės šalių teisės ir pareigos

23. Prieš sudarydamas draudimo sutartį, Draudėjas privalo:
  - 23.1. jei Draudikas pareikalauja, užpildyti nustatytos formos raštišką prašymą sudaryti sutartį (toliau – Prašymą), pateikti Draudikui draudžiamo turto sąrašą, pagrindžiančius turto vertę dokumentus ar kitus dokumentus, Draudiko sprendimu turinčius pakankamai informacijos sutarčiai sudaryti;
  - 23.2. suteikti Draudikui visą žinomą informaciją apie aplinkybes, galinčias turėti esminės įtakos draudimo rizikai. Esminėmis aplinkybėmis, apie kurias Draudėjas privalo informuoti Draudiką, laikomos: informacija, nurodyta Prašyme (jei Draudiko reikalavimu jis pildomas); kita informacija, kurią Draudikas prašo pateikti raštu;
  - 23.3. pranešti Draudikui apie visas draudžiamą objekto tų pačių rizikų draudimo sutartis, sudarytas su kitais Draudikais ir jų sąlygas (draudimo sumas, draudimo objektus ir draudžiamuosius įvykius), jei jos galios kartu su draudimo sutartimi, kurią ketinama sudaryti;
  - 23.4. sudaryti sąlygas Draudikui apžiūrėti (įvertinti) ketinamą drausti turtą ir (arba) turtinę riziką;
  - 23.5. pateikti Draudikui norimų drausti objektų draudimo sumas ir nurodyti pageidaujamą draugimo vertės tipą.
24. Prieš sudarydamas draudimo sutartį, Draudikas privalo:
  - 24.1. supažindinti Draudėją su Taisyklėmis ir įteikti jų kopiją;
  - 24.2. jeigu draudžiami statiniai – informuoti Draudėją apie bendrovės rekvizitus, buveinę ir duomenų panaudojimo taktą bei gauti statinių savininko sutikimą, kad duomenys apie draudžiamus objektus (statinius), reikalingi teisingai identifikuoti objektus draudimo sutartyje, paties Draudiko būtų gaunami iš VĮ Registrų centro Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko.
25. Prieš sudarydamas draudimo sutartį, Draudikas turi teisę:
  - 25.1. reikalauti iš Draudėjo visos informacijos, reikalingos draudimo rizikai įvertinti (neapsiribojant informacija, nurodyta Prašyme);
  - 25.2. atsisakyti sudaryti draudimo sutartį, nenurodydamas priežasčių.

Draudimo sutarties sudarymas. Draudimo sutarties galiojimo laikotarpis

26. Draudimo sutarčiai sudaryti Draudėjas pateikia Draudikui ar jo atstovui Prašymą ar kitokiu būdu pareiškia ketinimą sudaryti draudimo sutartį. Už Prašyme pateiktų duomenų teisingumą atsako Draudėjas.
27. Draudimo sąlygos nustatomos Draudiko ir Draudėjo susitarimu, atsižvelgus į Draudėjo pateiktą ir turto apžiūros metu gautą (jeigu turto apžiūra buvo atliekama) informaciją bei dokumentus.
Draudimo sutartis sudaroma raštu, o jos sudarymas yra patvirtinamas Draudiko išduodamu draudimo liudijimu.
28. Draudimo liudijime nurodomas Draudimo laikotarpis.
Draudimo laikotarpis – tai laikotarpis, kuriam šalis susitaria sudaryti draudimo sutartį.
Draudimo apsauga prasideda nuo draudimo liudijime nurodytos draudimo laikotarpio pradžios, išskyrus atvejus, kai Draudėjas pavėluotai sumoka draudimo įmoką. Šiuo atveju draudimo sutartis įsigalioja kaip nurodyta Taisyklių 31.2 punkte.
29. Draudimo sutarties sąlygos nustatomos draudimo laikotarpiui arba draudimo sąlygų galiojimo laikotarpiui (tuo atveju, kai draudimo laikotarpis yra ilgesnis nei 12 mėnesių).
Draudimo sąlygų galiojimo laikotarpis – tai laikotarpis, kuriam pasibaigus Draudikas turi teisę keisti draudimo sutarties sąlygas bei nustatyti naują įmoką ir jos mokėjimo tvarką kitam draudimo sąlygų galiojimo laikotarpiui.
  - 29.1. Nustatydamas naują įmoką kitam draudimo sąlygų galiojimo laikotarpiui, Draudikas gali atsižvelgti tik į šiuos kriterijus: rizikos padidėjimą ar sumažėjimą draudimo vietoje, draudimo sumos ir (arba) draudimo apimties pasikeitimą, bendrą draudimo rūšies tarifų pakitimo tendenciją draudimo įmonėje, perdraudimo sutarčių sąlygų pasikeitimą, draudimo įmokos mokėjimo tvarką, nuostolių istoriją.
  - 29.2. Draudikas privalo naujas draudimo sutarties sąlygas ir apskaičiuotą draudimo įmoką už kiekvieną naują draudimo sąlygų galiojimo laikotarpį pateikti Draudėjui ne vėliau kaip prieš 20 dienų iki draudimo sąlygų

galiojimo laikotarpio pabaigos.

Draudikui nepateikus draudimo sąlygų ir draudimo įmokos nurodytais terminais, laikoma, kad kitam draudimo sąlygų galiojimo laikotarpiui (t. y. kitiems 12 mėnesių) toliau galioja paskutinės sutartos draudimo sutarties sąlygos ir draudimo įmoka.

- 29.3. Draudėjas turi teisę nesutikti su Draudiko pateiktomis draudimo sąlygomis ar naujai apskaičiuota draudimo įmoka naujam draudimo sąlygų galiojimo laikotarpiui.
- 29.4. Draudėjas, nesutikdamas su apskaičiuota draudimo įmoka naujam draudimo sąlygų galiojimo laikotarpiui, iki naujo draudimo sąlygų galiojimo laikotarpio pradžios gali nutraukti draudimo sutartį. Draudimo sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidos šiuo atveju nebus išskaičiuojamos.
- 29.5. Jei Draudėjas nepasinaudoja teise nutraukti draudimo sutartį (pagal Taisyklių 29.4 punktą) ir nesumoka apskaičiuotos draudimo įmokos už naują draudimo sąlygų galiojimo laikotarpį iki jo pradžios, tuomet Draudiko veiksams ir draudimo apsaugos pagal draudimo sutartį galiojimui taikomas Taisyklių 31.2 punktą.

Draudimo įmokų apskaičiavimas ir mokėjimas

30. Draudimo įmokos dydį nustato Draudikas, atsižvelgdamas į Draudėjo pateiktą ar kitokią, draudimo riziką įvertinti reikalingą, informaciją, nustatytas draudimo sutarties sąlygas. Draudimo įmoka ir jos mokėjimo terminai nurodyti draudimo liudijime.
31. Draudėjas privalo laiku mokėti draudimo įmokas.
  - 31.1. Draudėjui nesumokėjus pirmosios draudimo įmokos ar jos dalies arba eilinės draudimo įmokos ar jos dalies, kurių sumokėjimas nesiejamas su draudimo sutarties įsigaliojimu, draudimo sutartyje nustatytu laiku, Draudikas apie tai privalo pranešti Draudėjui šių Taisyklių 74 punkte nustatyta tvarka, nurodydamas, jog per 30 dienų nuo šio pranešimo išsiuntimo Draudėjui nesumokėjus draudimo įmokos ar jos dalies, draudimo apsauga bus sustabdyta ir atnaujinta tik Draudėjui sumokėjus draudimo įmoką ar jos dalį. Įvykiui draudžiamajam įvykiui draudimo apsaugos sustabdymo metu Draudikas neprivalės mokėti draudimo išmokos.
  - 31.2. Draudėjui nesumokėjus pirmosios draudimo įmokos, kurios sumokėjimas siejamas su draudimo sutarties įsigaliojimu (tai atvejis, kai nurodytas įmokos sumokėjimo terminas yra ankstesnis arba sutampa su draudimo sutarties įsigaliojimu), draudimo sutartis neįsigalioja nuo draudimo sutartyje nurodytos įsigaliojimo dienos. Jei tokiu atveju draudimo įmoka sumokama pavėluotai, bet ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo draudimo sutartyje numatytos jos įsigaliojimo dienos, draudimo sutartis įsigalioja kitą dieną po draudimo įmokos sumokėjimo, tačiau draudimo sutartyje nurodytas Draudimo laikotarpis bei Draudimo sąlygų galiojimo laikotarpis nėra pratęsiamas.
  - 31.3. Draudimo įmoką mokant grynaisiais pinigais, draudimo įmokos ar jos dalies sumokėjimo momentu laikoma data, nurodyta mokėjimo dokumente, jeigu draudimo sutartyje nenustatyta kitaip. Jeigu draudimo įmoka mokama naudojantis banko paslaugomis arba tiesioginiu debeto būdu, draudimo įmokos ar jos dalies sumokėjimo momentu laikoma:
    - data, kai kredito įstaiga (bankas) įrašo lėšas į Draudiko sąskaitą, jeigu Draudėjo ir Draudiko kredito įstaiga yra ta pati;
    - data, kai Draudiko kredito įstaiga pagal mokėjimo nurodymą gauna lėšas iš Draudėjo kredito įstaigos, jeigu Draudėjo ir Draudiko kredito įstaigos yra skirtingos.Tiesioginio debeto ar e. sąskaitos sutarties pasirašymas nelaikomas įmokos sumokėjimu. Mokant tiesioginio debeto ar e. sąskaitos būdu Draudėjas privalo užtikrinti, kad sąskaitoje, nuo kurios nurašoma draudimo įmoka ar jos dalis, būtų pakankamai lėšų mokėjimui įvykdyti.

Draudėjo ir Draudiko pareigos draudimo sutarties galiojimo metu

32. Draudimo sutarties galiojimo metu Draudėjas turi teisę:
  - 32.1. prašyti Draudiko nutraukti, pakeisti draudimo sutartį;
  - 32.2. atsitikus draudžiamajam įvykiui, reikalauti kad Draudikas įstatymuose ir (arba) draudimo sutartyje nustatyta tvarka išmokėtų draudimo išmoką;
  - 32.3. įstatymuose numatyta tvarka gauti informaciją apie draudžiamąjį įvykių tyrimo eigą;
  - 32.4. susipažinti su Draudiko tvarkomais savo asmens duomenimis ir reikalauti ištaisyti neišsamius, neteisingus, netikslus savo asmens duomenis ar pareikšti teisiškai pagrįstą nesutikimą, kad būtų tvarkomi jo asmens duomenys;
  - 32.5. reikalauti, sumažėjus draudimo rizikai, perskaiciuoti draudimo įmoką ir (arba) pakeisti draudimo sutarties sąlygas.
33. Draudimo sutarties galiojimo metu Draudėjas privalo:
  - 33.1. pranešti Draudikui apie visas draudžiamo objekto tų pačių rizikų draudimo sutartis ir jų sąlygas (draudimo sumas, draudimo objektus ir draudžiamuosius įvykius), sudarytas su kitais Draudikais, tačiau ne vėliau kaip per 10 kalendorinių dienų po draudimo sutarties su kitu Draudiku sudarymo;
  - 33.2. pasikeitus draudimo sutartyje nurodytam Draudėjo buveinės adresu, per 3 darbo dienas apie tai raštu informuoti Draudiką;
  - 33.3. siekiant išvengti nevisiško draudimo patikslinti (prireikus) apdrausto turto draudimo sumas ir draudimo vertės tipą;

- 33.4. rūpintis, kad apdraustieji pastatai (ypač jų atitvarinės konstrukcijos), vandentiekio, šildymo, vėdinimo ar kondicionavimo, kanalizacijos vamzdynai, elektros instaliacija būtų nuolat prižiūrimi ir tvarkingi:
- rūpintis, kad apdraustų pastatų stogo danga būtų nuolat tvarkinga;
  - prižiūrėti kanalizacijos vamzdynus apdrausto turto sklypo teritorijoje, kur reikalauja norminiai aktai ir statybos taisyklės įrengti atbulinius vožtuvus;
  - sugedus elektros instaliacijos įrengimams nedelsiant juos suremontuoti;
  - nedelsiant vykdyti kompetentingų institucijų nurodymus dėl esamų konstrukcijų ar inžinerinių sistemų atnaujinimo, objektų priešgaisrinės būklės pagerinimo;
  - nenaudojamuose pastatuose ar patalpose vandentiekio, šildymo, vėdinimo ar kondicionavimo, kanalizacijos sistemas laikyti tuščias;
  - rūpintis, kad visi užraktai, spynos, signalizacijos sistemos ir prietaisai būtų visą laiką tvarkingi ir veikiantys, nedelsiant pašalinti jų trūkumus ir gedimus; nedelsiant pakeisti spynas, kurių raktai pamesti, pavogti ar atimti.
- 33.5. kontroliuoti, kad vykdoma veikla atitiktų įstatymuose, norminiuose aktuose, turto eksploataavimo taisyklėse, darbo saugos taisyklėse, priešgaisrinės saugos tarnybų nurodymuose keliamus saugumo reikalavimus;
- 33.6. suteikti galimybę Draudikui ar jo įgaliotam atstovui apžiūrėti apdraustus objektus ir įvertinti, ar Draudėjas laikosi draudimo sutartyje nustatytų sąlygų ar reikalavimų sumažinti draudimo riziką (jei dėl to šalys susitarė sudarydamas draudimo sutartį ar jos galiojimo metu ir tai nurodė draudimo sutartyje ar jei to reikalauja įstatymai);
- 33.7. sužinojus apie padidėjusią draudimo riziką per 3 darbo dienas apie tai raštu informuoti Draudiką. Draudimo rizikos padidėjimo atvejai yra nurodyti Taisyklių 37 punkte ir draudimo liudijime;
- 33.8. jeigu apdrausto turto nuosavybė pereina kitam asmeniui, per 3 dienas nuo sandorio sudarymo dienos raštu informuoti Draudiką;
- 33.9. per 24 val. pranešti policijai ir Draudikui apie pavogtą apdrausto pastato (ar patalpų) arba pastato (patalpų), kuriame yra apdraustas turtas, durų raktą;
- 33.10. atsitikus įvykiui, kuris gali būti pripažintas draudžiamuoju:
- imtis visų protingų ir prieinamų priemonių stengiantis sumažinti nuostolių dydį;
  - apie įvykį nedelsiant pranešti kompetentingoms institucijoms (apie vagystę, apilėšimą, vandalizmą ar autoįvykį – policijai, gaisrą – priešgaisrinės saugos tarnybai, komunikacijų avariją – avarinei tarnybai, sprogimą – policijai ir avarinei tarnybai ir t. t.); įvykus vagystei ar apilėšimui pateikti policijai dingusių, sunaikintų ar sugadintų daiktų sąrašą;
  - per 1 parą (poilsio ir švenčių dienos neskaičiuojamos) pranešti Draudikui ar jo atstovui apie įvykį ir suteikti jam išsamią informaciją apie visas Draudėjui žinomas tokio įvykio aplinkybes, o Draudikui paprašius per 3 darbo dienas raštu patvirtinti apie tokį įvykį ir užpildyti Draudiko nustatytos formos dokumentus;
  - iki Draudiko atstovo atvykimo, bet ne ilgiau kaip 3 darbo dienas (jei su Draudiku nesutarta kitaip), skaičiuojant nuo pranešimo apie įvykį, kuris gali būti pripažintas draudžiamuoju, gavimo datos, išsaugoti nepakeistą visą likusį, taip pat ir sugadintą apdraustą turtą (statinius, įrengimus, atsargas ir pan.) arba jo liekanas (kai apdraustas turtas sunaikintas); sugadintą turtą arba jo liekanas parodyti Draudiko atstovui;
  - vykdyti Draudiko duotus nurodymus dėl tolesnio turto ar liekanų saugojimo (Draudėjo patirtos išlaidos dėl turto ar liekanų saugojimo įtraukiamos į nuostolio sumą kaip „Papildomos išlaidos draudimo vietai sutvarkyti“);
  - pateikti Draudikui visus su įvykiu susijusius ir (arba) Draudiko nurodytus dokumentus, reikalingus turto sunaikinimo ar sugadinimo priežastims ir nuostolių dydžiui nustatyti, įskaitant:
    - pranešimą apie įvykį;
    - sunaikinto, sugadinto ar dingusio turto aprašą, nurodant turto (daiktų, objektų) pavadinimą, įsigijimo metus, skaičių ir vertę, buvusią prieš pat draudžiamąjį įvykį, liekanų vertę;
    - sugadinto turto atkūrimo (remonto) sąmatą, sąskaitas ir kt. dokumentus, pagrindžiančius nuostolio dydį; kitas patirtas išlaidas, už kurias mokama draudimo išmoka, patvirtinančius dokumentus;
    - buhalterinės apskaitos duomenis apie apdrausto turto vertę prieš pat draudžiamąjį įvykį;
    - įvykio kilimo priežasties nustatymo aktą, kai įvykį tiria Draudėjas;
    - įvykus vagystei – objekto apsaugos sutartį (jei tokia buvo sudaryta).
  - suteikti Draudikui teisę nevaržomai tirti įvykį (susipažinti su turto apskaitos, įsigijimo, realizavimo, nuomos ir kt. dokumentais), vykdyti kitus Draudiko teisėtus reikalavimus;
  - padėti Draudikui įgyvendinti regresinio reikalavimo teisę, pateikti Draudikui visą Draudėjui žinomą informaciją apie atsakingą už padarytą žalą asmenį.
- 33.11. jei išmokėjus išmoką:
- paiškėja, kad pagal draudimo sutartyje nustatytas sąlygas draudimo išmoka neturėjo būti mokama arba turėjo būti mažinama – Draudiko raštišku pareikalavimu per 30 kalendorinių dienų grąžinti Draudikui draudimo išmoką arba permokėtą sumą, išskyrus įstatymuose nustatytus atvejus;
  - dingęs turtas, už kurį jau buvo išmokėta draudimo išmoka, atsiranda – grąžinti gautą draudimo išmoką arba perleisti atsiradusį turtą (daiktus) Draudikui.

- 33.12. nedelsiant informuoti Draudiką apie valdžios institucijų ar kitų organizacijų visos žalos ar jos dalies atlyginimą, neatsižvelgiant į tai, ar draudimo išmoka jau išmokėta, ar dar tik bus mokama.
34. Draudimo sutarties galiojimo metu Draudikas turi teisę:
- 34.1. patikrinti, kaip yra laikomasi draudimo liudijime nustatytų Draudiko reikalavimų dėl draudimo rizikos sumažinimo;
  - 34.2. padidėjus draudimo rizikai, reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas ir (arba) perskaičiuoti draudimo įmoką.
Jeigu Draudėjas apie draudimo rizikos padidėjimą Draudikui nepraneša, Draudikas turi teisę reikalauti nutraukti draudimo sutartį ir atlyginti nuostolius tiek, kiek jų nepadengia gautos įmokos.
  - 34.3. įvykus draudžiamajam įvykiui, patikrinti, ar nėra nevisiško draudimo, o šiam esant – atlyginti patirtų nuostolių dalį, proporcingą draudimo sumos ir draudimo vertės santykiui;
  - 34.4. draudimo sutartį nutraukus Draudėjo iniciatyva, Draudėjui grąžinti draudimo įmoką už likusį draudimo sutarties galiojimo laiką, išskaičiuavus draudimo sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidas (25 % Draudėjui grąžintinos draudimo įmokos sumos, bet ne mažiau kaip 45 Eur);
  - 34.5. prieš išmokėdamas draudimo išmoką įsitikinti: ar dėl draudžiamąjį įvykio sunaikintas ar sugadintas turtas yra atstatytas ar suremontuotas; ar Draudėjo pateiktos turtą remontuojančios įmonės sąskaitos yra pagrįstos.
35. Draudimo sutarties galiojimo metu Draudikas privalo:
- 35.1. gavęs pranešimą apie draudžiamąjį įvykį, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas atvykti apžiūrėti įvykio vietos ir dalyvaujant Draudėjui ar jo įgaliotam atstovui surašyti turto sunaikinimo ar sugadinimo aktą;
  - 35.2. nedelsdamas paprašyti iš atitinkamų įstaigų dokumentų, patvirtinančių įvykio faktą ir aplinkybes, jei tokie dokumentai reikalingi;
  - 35.3. surašęs turto sunaikinimo ar sugadinimo aktą, per 2 darbo dienas perduoti Draudėjui sąrašą dokumentų, kurie turi būti pateikti jam įvykio priežastims ir aplinkybėms bei nuostolio dydžiui nustatyti.
Jeigu, gavus visus Draudiko pateiktame sąraše reikalaujamus dokumentus, paaiškėja, kad šių dokumentų įvykio priežastims ir aplinkybėms bei nuostolio dydžiui nustatyti nepakanka, Draudikas turi teisę dar kartą, jeigu po įvykio sutarties šalys nesusitarė kitaip, pateikti papildomą dokumentų, reikalingų įvykio priežastims ir aplinkybėms bei nuostolio dydžiui nustatyti, sąrašą;
  - 35.4. gavęs visą informaciją, reikšmingą nustatant draudžiamąjį įvykio faktą, aplinkybes ir pasekmes bei draudimo išmokos dydį, ne vėliau kaip per 15 darbo dienų išmokėti draudimo išmoką. Jei draudimo sutartyje nustatyta, jog mokamos periodinės draudimo išmokos, šio punkto pirmojo sakinio nuostata taikoma pirmajai periodinei draudimo išmokai;
  - 35.5. išduoti Draudėjo prašomus dokumentus, jeigu Draudėjas yra sumokėjęs atlyginimą už dokumentų išdavimą, t. y. 0,87 Eur. Dokumentai šiuo atveju – tai: draudimo taisyklų, draudimo sutarties, draudimo liudijimo, prašymo sudaryti draudimo sutartį arba kitų dokumentų nuorašai.
36. Papildomas Draudėjo, Draudiko ir naudos gavėjo teisės ir pareigos yra nustatytos draudimo sutartyje, Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse, Lietuvos Respublikos draudimo įstatyme ir kituose teisės aktuose.

Draudimo rizikos padidėjimo atvejai

37. Draudimo rizikos padidėjimas – tai šiose Taisyklėse, draudimo liudijime ir (arba) kituose Draudikui pateiktuose dokumentuose numatytų aplinkybių, galinčių turėti esminės įtakos draudžiamąjį įvykio atsitikimo tikimybei ir šio įvykio galimų nuostolių dydžiui, pasikeitimas ar atsiradimas, taip pat aplinkybės, apie kurias Draudikas, sudarydamas draudimo sutartį, teiravosi pateikdamas Draudėjui klausimus raštu Prašyme sudaryti draudimo sutartį arba (ir) teiraudamasis raštu kitokiu būdu. Draudimo rizikos padidėjimu laikoma:
- 37.1. draudžiamo objekto arba objekto, kuriame yra draudžiamas turtas, turto apsaugos ar priešgaisrinės saugos būklės pablogėjimas.
Turto apsaugos ir (arba) priešgaisrinės saugos būklės pablogėjimas – ne dėl trečiųjų asmenų veiksmų įvykęs dalinis arba visiškas turto apsaugos ir (arba) priešgaisrinės saugos sistemos, jos dalies ar atskirų jos elementų demontavimas, atjungimas, jos dalinis ar visiškas neveikimas, nustatytų techninių parametru pradėjimas, nustatytos techninės priežiūros nevykdymas arba nevisiškas vykdymas, įjungimas ar išjungimas ne laiku.
  - 37.2. draudimo sutarties galiojimo metu vykdomos veiklos pasikeitimas arba jos nutraukimas / sustabdymas, kai prieš sudarant draudimo sutartį Draudikui buvo pateikta informacija apie kitokią Draudėjo vykdomą veiklą;
  - 37.3. gamybos procesų, technologijų ir gamybos procese naudojamų medžiagų pakeitimas pavojingesnėmis; degių ir sprogstamų medžiagų, apie kurias Draudikas nežinojo ar nebuvo informuotas sudarant draudimo sutartį, laikymas (išskyrus kurą, naudojamą pastatui šildyti);
  - 37.4. naujo statinio statybos, statinio rekonstrukcijos, statinio kapitalinio remonto ir statinio griovimo darbų, kuriems reikalingas suderintas statybos inspekcijoje, vykdymas draudžiamame objekte ar jo artimiausiose priegose (t. y. besiribojančiuose gretimuose sklypuose ir (arba) viešojo naudojimo teritorijose); šildymo, vandentiekio, kanalizacijos, vėdinimo, kondicionavimo sistemos, elektros instaliacijos keitimas, renovavimas, rekonstrukcija, jei tai nėra paprastasis remontas (išskyrus atvejus, kai dėl to buvo susitarta draudimo sutartyje);
  - 37.5. apdrausto turto palikimas be priežiūros (t. y. kai pastatai paliekami neeksploatuojami) ilgiau nei 1 mėnesį;
  - 37.6. suvirinimo / karštųjų darbų vykdymas, kurių metu temperatūra pakyla daugiau kaip 100 °C (išskyrus atvejus, kai Draudikas apie tokių darbų vykdymą buvo raštu informuotas draudimo sutarties sudarymo metu arba tai nurodyta draudimo liudijime); atviros ugnies židinių atsiradimas įmonėje.

Draudimo sutarties nutraukimas ir keitimas

38. Draudimo sutartis gali būti nutraukta prieš joje nustatytą jos įsigaliojimo terminą ir (arba) jos galiojimo metu:
- 38.1. jeigu po draudimo sutarties sudarymo išnyko galimybės įvykti draudžiamajam įvykiui arba draudimo rizika išnyko dėl aplinkybių, nesusijusių su draudžiamuoju įvykiu (draudimo objektas žuvo dėl priešasčių, nesusijusių su draudžiamuoju įvykiu ir kt.). Šiuo atveju Draudikas turi teisę į draudimo įmokos dalį, kuri yra proporcinga draudimo sutarties galiojimo terminui;
- 38.2. draudimo sutarties šalių pageidavimu, jeigu viena šalis ne vėliau kaip prieš vieną mėnesį raštu įspėja kitą šalį apie draudimo sutarties nutraukimą:
- a) jeigu draudimo sutartis nutraukiama Draudiko iniciatyva gavus Draudėjo pritarimą, Draudikas turi teisę į draudimo įmokos dalį, kuri yra proporcinga draudimo sutarties galiojimo terminui;
- b) jeigu draudimo sutartis nutraukiama Draudėjo iniciatyva, Draudėjui gražinama draudimo įmoka už likusį draudimo sutarties galiojimo laiką, išskaičiuavus draudimo sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidas (25 % Draudėjui gražintinos draudimo įmokos sumos, bet ne mažiau kaip 45 Eur). Jei draudimo sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidų išskaičiuoti neįmanoma, šias išlaidas privalo padengti Draudėjas;
- 38.3. po 30 kalendorinių dienų, po to, kai viena draudimo sutarties šalis pranešė kitai apie draudimo sutarties esminį pažeidimą:
- a) jeigu draudimo sutartis nutraukiama Draudiko reikalavimu, Draudėjui iš esmės pažeidus (nustačius jo kaltę) draudimo sutartį, Draudėjui draudimo įmokos yra negražinamos. Esminiu draudimo sutarties pažeidimu bus laikoma nepranešimas apie draudimo rizikos padidėjimą ir Draudiko duotų bei draudimo liudijime įvardytų nurodymų dėl draudimo rizikos sumažinimo nevykdymas.
- b) jeigu draudimo sutartis nutraukiama Draudėjo reikalavimu, Draudikui iš esmės pažeidus (nustačius jo kaltę) draudimo sutartį, Draudėjui gražinamos už draudimo laikotarpį arba draudimo sąlygų galiojimo laikotarpį (tuo atveju, kai draudimo laikotarpis yra ilgesnis nei 12 mėnesių) sumokėtos draudimo įmokos.
39. Draudimo sutartis nutrūksta:
- 39.1. Draudėjui draudimo sutartyje nustatytu terminu nesumokėjęs pirmosios draudimo įmokos ar jos dalies, kurių sumokėjimas yra siejamas su draudimo sutarties įsigaliojimu ilgiau kaip 30 kalendorinių dienų, jeigu draudimo sutartyje nenustatyta kitaip;
- 39.2. remiantis Taisyklių 31.1 punktu, jei draudimo apsaugos sustabdymas dėl draudimo įmokos ar jos dalies nesumokėjimo tęsiasi ilgiau kaip 3 mėnesius, vienašališkai Draudiko iniciatyva. Draudikas šiuo atveju turi teisę į iki draudimo sutarties nutraukimo nesumokėtas draudimo įmokas, įskaitant ir draudimo įmokas, tenkančias Draudiko prievolės mokėti draudimo išmoką sustabdymo laikotarpiui;
- 39.3. pasikeitus apdrausto objekto savininkui (išskyrus atvejus, kai pagal Draudėjo lizingo sutartį valdomo draudimo objekto nuosavybės teisė pereina iš lizingo davėjo Draudėjui arba jeigu draudimo sutartyje numatyta kitaip). Draudikas turi teisę į dalį draudimo įmokos, kuri yra proporcinga draudimo sutarties galiojimo terminui.
40. Draudimo sutartis pasibaigia:
- 40.1. pasibaigus draudimo sutarties galiojimo laikotarpiui;
- 40.2. draudimo sutarties šalių sutarimu;
- 40.3. įsiteisėjus teismo nutarčiai, pagal kurią Draudėjui yra iškelta bankroto arba restruktūrizavimo byla (jei šalys nesutaria kitaip). Draudimo sutartis šiuo atveju pasibaigia nuo pirmos draudimo įmokomis neapmokėto periodo dienos;
- 40.4. kitais įstatymų nustatytais pagrindais.
41. Draudikui ir Draudėjui raštu susitarus, draudimo sutartis gali būti pakeista. Susitarimas patvirtinamas išduodant pakeistą draudimo liudijimą.

Nuostolio nustatymas

42. Nuostolį nustato Draudikas, vadovaudamasis surašytu turto sunaikinimo ar sugadinimo aktu, gautais iš Draudėjo ir kompetentingų įstaigų dokumentais, reikalingais turto sunaikinimo ar sugadinimo priežastims ir nuostolių dydžiui nustatyti.
43. Statinių nuostoliu laikoma:
- 43.1. kai statiniai, apdrausti atkūrimo verte, dėl draudžiamąjį įvykio buvo sunaikinti – naujų analogiškų statinių įprasta tai vietai atkūrimo verte prieš pat draudžiamąjį įvykį;
- 43.2. kai statiniai buvo apdrausti atkūrimo verte ir dėl draudžiamąjį įvykio buvo sugadinti – šių statinių remonto kaina;
- 43.3. kai statiniai, apdrausti likutine verte, dėl draudžiamąjį įvykio buvo sunaikinti – šių statinių likutinė vertė, buvusi prieš pat draudžiamąjį įvykį;
- 43.4. kai statiniai, apdrausti likutine verte, dėl draudžiamąjį įvykio buvo sugadinti – šių statinių remonto kaina, įvertinus sugadintų statinių nusidėvėjimą.

Statinių metiniai nusidėvėjimo dydžiai priklauso nuo jų paskirties ir statybos būdo ir yra pateikti Taisyklių 1 priede. Jei statinys po žalos yra remontuojamas ar atstatomas, skaičiuojamas tik sugadinto ar sunaikinto statinio remonui panaudotų medžiagų nusidėvėjimas, tačiau išmoka negali viršyti Statinio likutinės vertės.

44. Įrengimų (išskyrus baldus, kurie naudojami įmonės veikloje) ar specializuotos technikos nuostoliu laikoma:
- 44.1. kai įrengimai ar specializuota technika yra apdrausti atkūrimo verte ir dėl draudžiamąjo įvykio buvo sunaikinti arba pavogti – naujų analogiškų įrengimų ar specializuotos technikos atkūrimo (įsigijimo) vertė prieš pat draudžiamąjį įvykį;
  - 44.2. kai įrengimai ar specializuota technika yra apdrausti atkūrimo verte ir dėl draudžiamąjo įvykio buvo sugadinti – šių įrengimų ar specializuotos technikos remonto kaina;
- Tais atvejais, kai dėl draudžiamąjo įvykio nukentėję įrengimai ir (arba) specializuota technika (kurie buvo įsigyti nauji), kurių buhalterinis nusidėvėjimas neviršijo 70 % draudimo sąlygų įsigaliojimo dieną ir kai jų draudimo suma buvo nustatyta pagal buhalterinę įsigijimo vertę, tokiais atvejais bus laikoma, kad jie apdrausti atkūrimo verte ir nuostolis bus atlygintas atkūrimo verte (jei įrengimai ar specializuota technika bus remontuojami ar atkuriami).
- 44.3. kai įrengimai ar specializuota technika yra apdrausti likutine verte ir dėl draudžiamąjo įvykio buvo sunaikinti arba pavogti – šių įrengimų ar specializuotos technikos likutinė vertė, buvusi prieš pat draudžiamąjį įvykį;
  - 44.4. kai įrengimai ar specializuota technika yra apdrausti likutine verte ir dėl draudžiamąjo įvykio buvo sugadinti – šių įrengimų ar specializuotos technikos remonto kaina įvertinama nusidėvėjimą.
- Jeigu įrengimai ar specializuota technika po žalos yra remontuojama ar atstatoma, skaičiuojamas tik sugadintų įrengimų ar specializuotos technikos remontui panaudotų medžiagų ar dalių nusidėvėjimas, tačiau išmoka negali viršyti įrengimo ar specializuotos technikos likutinės vertės.
45. Baldų, kurie prieš įvykstant draudžiamajam įvykiui buvo naudojami įmonės veikloje, nuostoliu (nepriklausomai nuo jų nusidėvėjimo) laikoma:
- 45.1. kai baldai dėl draudžiamąjo įvykio buvo sunaikinti arba pavogti – naujų analogiškų baldų atkūrimo (įsigijimo) vertė prieš pat draudžiamąjį įvykį;
  - 45.2. kai baldai dėl draudžiamąjo įvykio buvo sugadinti – jų remonto kaina;
  - 45.3. Taisyklių 45.1 ir 45.2 punktuose išdėstytos nuostatos netaikomos, jei draudimo sutartyje sutarta dėl baldų (ar visų įrengimų) draudimo likutine verte. Šiuo atveju nuostoliai atlyginami kaip nurodyta Taisyklių 44.3–44.4 punktuose.
46. Atsargų nuostoliu laikoma:
- 46.1. kai atsargos dėl draudžiamąjo įvykio sunaikintos arba pavogtos – jų atkūrimo vertė, buvusi prieš pat draudžiamąjį įvykį;
  - 46.2. kai atsargos dėl draudžiamąjo įvykio sugadintos – atsargų draudimo vertės ir jų vertės po prekinės išvaizdos, vartojamųjų savybių praradimo dėl draudžiamąjo įvykio, skirtumas;
47. Investicijų į nuomojamas patalpas nuostoliu laikoma:
- 47.1. kai patalpų dalys ar elementai (kuriuos Draudėjas pagerino, suremontavo, įrengė savo lėšomis) dėl draudžiamąjo įvykio sunaikinti arba pavogti – jų atkūrimo vertė prieš pat draudžiamąjį įvykį;
  - 47.2. kai patalpų dalys ar elementai (kuriuos Draudėjas pagerino, suremontavo, įrengė savo lėšomis) dėl draudžiamąjo įvykio sugadinti – jų remonto kaina.
48. Remontuojant turtą nuostoliu laikomos tik remonto išlaidos, būtinos sugadintam turtui atstatyti iki prieš pat įvykį buvusios būklės, tačiau ne daugiau kaip to turto draudimo vertė ir draudimo suma, buvusi prieš pat draudžiamąjį įvykį.
49. Sunaikinus turtą, nuostolis sumažinamas atėmus po draudžiamąjo įvykio išlikusių tinkamų naudoti apdrausto turto liekanų vertę.
50. Atsitikus draudžiamajam įvykiui stiklo dūžio nuostoliu yra laikoma naujo tokio pat stiklo ir su juo tiesiogiai susietų objektų atkūrimo vertė, įskaitant darbų, susijusių su sudužusio stiklo pakeitimu, išlaidas, tačiau neviršijant konkretaus objekto draudimo vertės ir draudimo sumos.
51. Jeigu buvo draustos investicijos ir:
- 51.1. draudimo laikotarpiu metu už apdraustas investicijas įsigytas turtas įvykus draudžiamajam įvykiui buvo sugadintas, sunaikintas ar pavogtas, tai nustatant nuostolį laikoma, kad toks turtas apdraustas atkūrimo verte;
  - 51.2. draudimo laikotarpiu metu turtas buvo suremontuotas ar rekonstruotas, laikoma, kad kiekvieno suremontuoto ar rekonstruoto objekto (daikto) draudimo suma padidėjo tam objektui (daiktui) realiai padarytų ir dokumentais patvirtintų investicijų suma ir nuostolis apskaičiuojamas atsižvelgus į draudimo sumos padidėjimą dėl investicijų.
52. Atsitikus draudžiamajam įvykiui, jei būtina, atlyginamos papildomos išlaidos, neviršijančios 1 % viso apdrausto turto konkrečioje draudimo vietoje (vienu adresu) draudimo sumos, draudžiamąjo įvykio vietai sutvarkyti ar išvalyti, atsiradusioms liekanoms pašalinti, tačiau neviršijant konkrečioje draudimo vietoje (vienu adresu) esančio apdrausto turto draudimo sumos. Nevisiško draudimo papildomos išlaidos atlyginamos proporcingai apdrausto turto draudimo sumos ir draudimo vertės santykiui.
- Išlaidų dalis, kuri viršija 1 % apdrausto turto draudimo sumą konkrečioje draudimo vietoje (vienu adresu), arba, kai nuostolis ir išlaidų dalis (nors ir neviršija 1 % apdrausto turto draudimo sumos) kartu viršija konkrečioje draudimo vietoje (vienu adresu) esančio apdrausto turto draudimo sumą, bus atlyginama tik tuo atveju, kai dėl tokių papildomų išlaidų draudimo bus papildomai susitarta draudimo sutartyje. Šiuo atveju papildomos išlaidos atlyginamos neatšizvelgiant į apdrausto turto draudimo sumos ir draudimo vertės santykį bei konkrečią draudimo vietą (vieną adresą).
53. Pridėtinės vertės mokestis (toliau tekste – PVM) įtraukiamas į nuostolio sumą tik tuomet, jei jis buvo įtrauktas į turto draudimo vertę sudarant draudimo sutartį ir negali būti sugrąžintas iš biudžeto. Draudžiant statinius yra laikoma, kad draudimo vertė apskaičiuota su PVM, jei draudimo sutartys nesusitarta kitaip.
54. Draudikas neatsako už nežymius (kosmetinius) spalvos, atspalvio ar kokybės neatitikimus tarp suremontuotos ir likusios statinio ar apdrausto daikto dalies.

Draudimo išmokos apskaičiavimas ir mokėjimas

55. Draudimo išmoka už sugadintą, sunaikintą turtą apskaičiuojama nuostolio dydžio, įvertinus dvigubą draudimą, nevisišką draudimą (išskyrus atvejus, kai draudžiama pirmąja rizika) ir kitus draudimo išmokos mažinimo pagrindus, numatytus šiose Taisyklėse ir (arba) draudimo sutartyje. Iš apskaičiuotos mokėtinos draudimo išmokos atimama besąlyginė išskaitos suma. Bet kurioju atveju draudimo išmoka už kiekvieną apdraustą objektą (daiktą) nevirsėja to objekto (daikto) draudimo sumos, išskaičiuavus besąlyginę išskaitą.
- Jei Draudėjui sutikus Draudikas vykdo ar organizuoja visus apdrausto objekto atkūrimo darbus, Draudėjas atlyginant trečiajai šaliai už šiuos darbus dalyvauja sumos dydžiu, lygiu besąlyginei išskaitai. Draudimo išmoka Draudėjui apskaičiuojama remiantis šiais principais:
- 55.1. kai turtas buvo apdraustas ne mažesne už draudimo vertę suma ir per sutarties galiojimo laikotarpį apdrausto turto vertė nepasikeitė arba ji sumažėjo – nuostolio dydžio, bet ne daugiau kaip atskiros turto grupės (atskiro objekto, daikto) draudimo vertė prieš pat draudžiamąjį įvykį;
- 55.2. kai turtas buvo apdraustas ne mažesne už draudimo vertę suma ir per sutarties galiojimo laikotarpį apdrausto turto vertė padidėjo – tokiu procentu nuo realaus nuostolio sumos, kokį procentą sudaro draudimo suma nuo turto vertės, buvusios prieš pat draudžiamąjį įvykį, bet ne daugiau kaip atskiros turto grupės (atskiro objekto, daikto) draudimo vertė prieš pat draudžiamąjį įvykį.
- Ši nuostata negalioja, jeigu buvo nustatyta, kad atskiros turto grupės (atskiro objekto, daikto) draudimo vertė prieš pat draudžiamąjį įvykį buvo iki 10 % didesnė už draudimo sumą.
- Didesnis nei 10 % draudimo vertės ir draudimo sumos skirtumas gali būti toleruojamas ir nevisiško draudimo nuostatos (t. y. kai atsižvelgiama į turto draudimo sumos ir vertės prieš pat draudžiamąjį įvykį santykį) apskaičiuojant draudimo išmoką gali būti netaikomos:
- 55.2.1. jei draudimo sutartyje buvo susitarta dėl investicijų draudimo ir sugadinto ar sunaikinto turto vertė draudimo sutarties galiojimo metu buvo padidinta realiai padarytų investicijų suma.
- Šiuo atveju apskaičiuojant išmoką laikoma, kad tokio turto draudimo suma yra padidinta pridedant realiai padarytų investicijų sumą (pridedamų investicijų suma negali viršyti draudimo liudijime nurodytos „Investicijų“ draudimo sumos).
- Jeigu objekto (ar daikto) draudimo vertė prieš pat draudžiamąjį įvykį buvo daugiau kaip 10 % didesnė už tokiu būdu padidintą objekto (daikto) draudimo sumą, draudimo išmoka apskaičiuojama tokiu procentu nuo realaus nuostolio sumos, kokį procentą sudaro dėl investicijų padidinta objekto (daikto) draudimo suma nuo jo vertės, buvusios prieš pat draudžiamąjį įvykį.
- 55.2.2. jeigu sunaikinamas ar sugadinamas įrengimas ar specializuotos technikos vienetas, kuris buvo apdraustas atkūrimo verte ir kuriam draudimo sutartyje buvo nurodyta „vertės padidėjimo dėl infliacijos“ suma.
- Šiuo atveju apskaičiuojant išmoką laikoma, kad tokio įrengimo ar specializuotos technikos vieneto draudimo suma yra padidinta pridedant draudimo sutartyje nurodytą „vertės padidėjimo dėl infliacijos“ sumą.
- Jeigu įrengimo (ar specializuotos technikos vieneto) draudimo vertė prieš pat draudžiamąjį įvykį buvo daugiau kaip 10 % didesnė už tokiu būdu padidintą įrengimo (ar specializuotos technikos vieneto) draudimo sumą, draudimo išmoka apskaičiuojama tokiu procentu nuo realaus nuostolio sumos, kokį procentą sudaro padidinta įrengimo ar specializuotos technikos vieneto draudimo suma nuo jo vertės, buvusios prieš pat draudžiamąjį įvykį.
- 55.2.3. jeigu sunaikinamas ar sugadinamas vienas ar keli įrengimai (ar specializuotos technikos vienetai), kurie buvo apdrausti atkūrimo verte ir draudimo sutartyje buvo nurodyta bendra įrengimų (ar specializuotos technikos) grupės, esančios tam tikru draudimo vietas adresu (ar adresais), „vertės padidėjimo dėl infliacijos“ suma.
- Šiuo atveju apskaičiuojant išmoką laikoma, kad kiekvieno atskiro įrengimo (ar specializuotos technikos vieneto), apdrausto atkūrimo verte, draudimo suma yra padidinta proporcingai nurodytos „vertės padidėjimo dėl infliacijos“ ir įrengimų (ar specializuotos technikos) grupės, esančios tuo adresu, atkūrimo vertės santykiui.
- Jeigu įrengimo (ar specializuotos technikos vieneto) draudimo vertė prieš pat draudžiamąjį įvykį buvo daugiau kaip 10 % didesnė už tokiu būdu padidintą įrengimo (ar specializuotos technikos vieneto) draudimo sumą, draudimo išmoka apskaičiuojama tokiu procentu nuo realaus nuostolio sumos, kokį procentą sudaro padidinta įrengimo ar specializuotos technikos vieneto draudimo suma nuo jo vertės, buvusios prieš pat draudžiamąjį įvykį.
- 55.2.4. jei draudimo sutartyje buvo numatyta „atsargų padidėjimo piko laikotarpiu“ suma ir atsargos sunaikinamos ar sugadinamos draudimo sutartyje nurodytu piko laikotarpiu.
- Šiuo atveju apskaičiuojant išmoką laikoma, kad atsargų draudimo suma yra padidinta pridedant „atsargų padidėjimo piko laikotarpiu“ sumą.
- Jeigu atsargų draudimo vertė prieš pat draudžiamąjį įvykį buvo daugiau kaip 10 % didesnė už tokiu būdu padidintą atsargų draudimo sumą, draudimo išmoka apskaičiuojama tokiu procentu nuo realaus nuostolio sumos, kokį procentą sudaro padidinta atsargų draudimo suma nuo jų vertės, buvusios prieš pat draudžiamąjį įvykį.

- 55.3. kai turtas buvo apdraustas mažesne už draudimo vertę suma – proporcingai turto draudimo sumos ir draudimo vertės santykiui.
- Ši nuostata negalioja, kai draudimo sutartyje yra susitarta dėl „vertės padidėjimo (vertės apskaičiavimo paklaidos)“ draudimo. Tokiu atveju apskaičiuojant išmoką už turtą, kuris apdraustas mažesne draudimo suma nei draudimo vertė, laikoma, kad skirtumas tarp turto draudimo vertės ir turto draudimo sumos kompensuojamas pridėdant prie draudimo sumos dalį ar visą „vertės padidėjimo (vertės apskaičiavimo paklaidos)“ draudimo sumą, reikalingą skirtumui padengti.
- Jeigu „vertės padidėjimo (vertės apskaičiavimo paklaidos)“ draudimo sumos susidariusiam skirtumui tarp turto (objekto) draudimo vertės ir draudimo sumos kompensuoti nepakanka, draudimo išmoka apskaičiuojama tokiu procentu nuo realaus nuostolio sumos, kokį procentą sudaro padidinta turto draudimo suma (gauta prie turto draudimo sumos pridėjus „vertės padidėjimo (vertės apskaičiavimo paklaidos)“ draudimo sumą) nuo turto vertės, buvusios prieš pat draudžiamąjį įvykį.
- 55.4. už objektus, kurie apdrausti jų draudimo sumą nustatant pirmosios rizikos principu (Taisyklių 6.1–6.7 punktai), draudimo išmoka apskaičiuojama nuostolio dydžio, bet ne daugiau kaip atitinkamai objektų grupei nurodytos draudimo sumos ar atskiro objekto (daikto) draudimo vertės, buvusios prieš pat draudžiamąjį įvykį. Šiuo atveju negalioja nevisiško draudimo nuostatos, t. y. neatsižvelgiama į turto draudimo sumos ir vertės prieš pat draudžiamąjį įvykį, santykį.
- 55.5. maksimali vieno įvykio ir viso draudimo sutarties galiojimo laikotarpio draudimo išmoka dėl „elektronikos gedimų“ rizikos negali viršyti draudimo liudijime nurodyto elektronikos gedimų rizikai taikomo draudimo išmokos limito ir (arba) konkretaus sunaikinto ar sugadinto objekto (daikto) atkūrimo vertės (kai tokio objekto (daikto) nusidėvėjimas neviršija 70 %) arba likutinės vertės (kai tokio objekto (daikto) nusidėvėjimas viršija 70 %).
56. Draudimo išmoka mokama vadovaujantis Draudėjo pateiktais nuostolio dydį bei atstatymo (remonto) išlaidas patvirtinančiais ir su Draudiku suderintais dokumentais (atstatymo (remonto) sąmatomis, sąskaitomis, sąskaitomis už darbus, kuriuos būtina atlikti atstatant (atkuriant) sunaikintą ar sugadintą draudžiamąjį įvykio metu turtą, ir kt. dokumentais) ir (arba) Draudiko atliktu vertinimu.
- Sunaikinto turto nuostoliai atlyginami atkūrimo verte, jei Draudėjas tokį turtą atstato ne vėliau kaip per 3 metus skaičiuojant nuo draudžiamąjį įvykio dienos.
- 56.1 Jeigu draudimo sutartyje nenustatyta kitaip, draudimo išmoka už sunaikintus ar sugadintus statinius (ar investicijas į nuomojamas patalpas) mokama tik Draudėjui pastačius tos pačios rūšies ir paskirties statinius ankstesnėje jų buvimo vietoje arba tuos statinius suremontavus, pakeitus sugadintus statinių elementus (įrenginius).
- Jeigu atstatyti sunaikintų statinių ankstesnėje vietovėje pagal galiojančius teisės aktus nėra galimybės, tai užtenka, kad statiniai bus pastatyti kitoje Lietuvos vietoje.
- Draudikas ir Draudėjas gali susitarti, kad vietoje sunaikintų, sugadintų statinių, Draudėjas įsigis kitos paskirties ir kokybės statinius.
- 56.2. Jeigu draudimo sutartyje nenustatyta kitaip, draudimo išmoka už sunaikintus ar sugadintus įrengimus, specializuotą techniką ir atsargas mokama tik Draudėjui:
- įsigijus tos pačios rūšies ir paskirties specializuotą techniką ar gamybinius įrengimus, kurie buvo sunaikinti arba dingę. Iš anksto Draudikui sutikus, pakanka įsigyti naudotus tos pačios rūšies įrengimus ar specializuotą techniką, tinkamą naudoti gamyboje.
  - nusipirkus arba pasigaminus tos pačios rūšies atsargas, kurios buvo sunaikintos arba dingusios.
- 56.3. Jeigu Draudėjas nesutinka atstatyti (nors tai įmanoma) ir (arba) neįrodo, kad atstatys sunaikintą, sugadintą turtą (nepateikia atstatymo / remonto išlaidas pagrindžiančių dokumentų), draudimo išmoka apskaičiuojama atsižvelgiant į tokio turto nusidėvėjimą (likutine verte) arba, patyrus statinių nuostolių, mokant tiesiogines atstatymo išlaidas (jei jos yra mažesnės nei statinių likutinė vertė).
- Tiesiogines atstatymo išlaidas sudaro tiesiogiai darbams atlikti reikalingų materialių bei darbo išteklių (statybos išteklių), t. y. medžiagų ir mechanizmų eksploatacijos bei darbo užmokesčio, vertė ir kitos su darbų vykdymu tiesiogiai susijusios numatytos statybų vietos įrengimo, eksploataavimo ir valdymo išlaidos, socialinio draudimo mokesčiai.
57. Draudėjas privalo suderinti su Draudiku (jei jis to reikalauja), kokia įmonė atliks sunaikinto ar sugadinto turto, už kurį turi būti mokama draudimo išmoka, projektavimo, statybos, gamybos ar remonto darbus. Draudikas turi teisę nemokėti tos išmokos dalies, kurią padidėja nuostolis dėl šios sąlygos nesilaikymo.
58. Draudėjui neatlyginama visa žala arba jos dalis, kurią atlygina valdžios institucijos ar kiti asmenys. Jeigu Draudėjui buvo išmokėta draudimo išmoka, tačiau vėliau visa žala ar jos dalis buvo atlyginta valdžios institucijų ar kitų asmenų, Draudėjas privalo per 14 kalendorinių dienų grąžinti Draudikui išmokos dalį, lygią gautai iš valdžios institucijų ar kitų asmenų.
59. Iš apskaičiuotos draudimo išmokos sumos išskaičiuojamos likusios nesumokėtos pagal draudimo sutartį draudimo įmokos, kurių mokėjimo terminas draudžiamąjį įvykio dieną jau yra suėjęs, jeigu draudimo sutartyje nėra sutarta kitaip.
- Jeigu draudžiamąjį įvykio metu draudimo objektas žuvo arba išnyko (apskaičiuota draudimo išmoka yra ne mažesnė nei draudimo suma išskaičiavus besąlyginę išskaitą), apskaičiuota draudimo išmoka yra mažinama nesumokėtomis už draudimo laikotarpį (arba draudimo sąlygų galiojimo laikotarpį, kai draudimo laikotarpis yra ilgesnis nei 12 mėnesių) draudimo įmokomis, neatsižvelgus į jų mokėjimo terminus.

60. Draudikas moka Draudėjui išmoką Taisyklių 35.4 punkte nurodytais terminais. Draudikas turi teisę atidėti draudimo išmokos išmokėjimą:
  - 60.1. kol Draudėjas dokumentais pagrįs nuostolio dydį;
  - 60.2. jei Draudėjui ir (arba) su juo susijusiems asmenims dėl įvykio, kuris gali būti pripažintas draudžiamuoju, reiškiamas civilinis ieškinyis ar keliama baudžiamoji byla, ar pradėtas teismo procesas – iki teismo sprendimo įsiteisėjimo ar nutraukimo dienos.
61. Jei įvykis yra draudžiamasis, o Draudėjas ir Draudikas nesutaria dėl draudimo išmokos dydžio, Draudėjo pareigavimu Draudikas privalo išmokėti sumą, lygią šalių neginčijamai draudimo išmokai, jei tikslus žalos dydžio nustatymas užsitęsia ilgiau kaip 3 mėnesius.
62. Draudėjas ir Draudikas gali samdyti ekspertus ir remtis jų išvadomis, nustatant įvykio priežastis ir (arba) nuostolio dydį.
Ekspertais negali būti samdomi asmenys, kurie yra Draudėjo ar Draudiko konkurentai ar turi su jais verslo ryšių. Jei ekspertas samdomas šalių sutarimu – eksperto išlaidas apmoka abi draudimo sutarties šalys per pusę. Jei dėl eksperto šalys nesutaria ir (arba) samdo kiekviena atskirą ekspertą – eksperto išlaidas apmoka jį samdanti šalis. Kai dviejų ekspertų išvados skirtingos, sprendimą priima nepriklausomas ekspertas, kurio išlaidas apmoka abi draudimo sutarties šalys per pusę.

Draudimo išmokos nemokėjimo ir mažinimo atvejai

63. Draudimo išmoka nemokama:
  - 63.1. jeigu Draudėjas, su Draudėju susiję asmenys arba naudos gavėjas bandė sukliudinti Draudiką klastodamas faktus, pateikdamas neteisingus duomenis, ar ėmėsi veiksmų nepagrįstai gauti ar padidinti draudimo išmoką;
  - 63.2. jei vagystės ar apiplėšimo fakto nepatvirtina policija, taip pat už tuos daiktus, apie kurių dingimą draudžiamąjo įvykio metu Draudėjas nepranešė policijai;
  - 63.3. už statinius, kurie pastatyti be leidimo ir suderinto projekto, kai to reikalauja Lietuvos Respublikos įstatymai.
64. Draudimo išmoka gali būti mažinama arba nemokama:
  - 64.1. jeigu Draudėjas nepranešė Draudikui apie draudimo rizikos padidėjimą ir buvo patirta ar padidėjo nuostoliai;
  - 64.2. jeigu Draudėjas nevykdė visų esamų ir draudimo sutarties sudarymo metu su Draudiku papildomai sutartų ir draudimo sutartyje įvardytų nurodymų dėl draudžiamo objekto saugumo ir (arba) draudimo rizikos sumažinimo;
  - 64.3. jeigu draudžiamąjo įvykio metu nesuveikė (arba tik iš dalies suveikė) draudimo sutartyje nurodytos turto ir (arba) priešgaisrinės saugos priemonės;
  - 64.4. jei Draudėjas ar su Draudėju susiję asmenys atsisakė savo reikalavimo teisės asmeniui, atsakingam už padarytą žalą, arba šios teisės nebegalima įgyvendinti dėl Draudėjo ar su Draudėju susijusių asmenų kaltės;
  - 64.5. jeigu Draudėjas ar su Draudėju susiję asmenys neįvykdė bent vieno Taisyklių 33 punkte nurodyto reikalavimo ir dėl to buvo patirta ar padidėjo nuostoliai;
  - 64.6. kitais draudimo sutartyje ir įstatymų nustatytais atvejais.
65. Neatlyginama:
  - 65.1. nuostoliai, kilę todėl, kad Draudėjas ar su Draudėju susiję asmenys nesiėmė, nors galėjo imtis priemonių gelbėti apdraustą turtą draudžiamąjo įvykio metu ir po jo, užtikrinti jo apsaugą ir neleisti tolesnio gadinimo;
  - 65.2. nuostoliai, kurie paaiškėja turto inventorizacijos, turto surašymo metu ir nėra draudžiamųjų įvykių pasekmė;
  - 65.3. išlaidos už gaisrininkų ar kitų organizacijų, įpareigotų suteikti pagalbą, darbus.

Tiesių ir pareigų pagal draudimo sutartis perleidimas

66. Draudikas turi teisę perleisti savo teises ir pareigas kitiems draudikams įstatymų numatyta tvarka.
67. Apie ketinimą perleisti teises ir pareigas Draudikas privalo informuoti Draudėją prieš 2 mėnesius.
68. Jeigu Draudėjas nesutinka su Draudiko pasikeitimu, jis turi teisę nutraukti draudimo sutartį Taisyklių 38.2 b) punkte nustatyta tvarka.

GINČŲ TARP DRAUDĖJO IR DRAUDIKO SPRENDIMAS

69. Ginčai, kylantys dėl draudimo sutarties, sprendžiami derybų būdu, o nesusitarus nagrinėjami Lietuvos Respublikos teismuose.
70. Draudėjas įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka turi teisę kreiptis į Lietuvos Respublikos draudimo priežiūros komisiją dėl tarp jo ir Draudiko kilusių ginčų.
71. Visais šiose Taisyklėse ir draudimo sutartyje nereguliuotais atvejais taikomas Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo ir kitų teisės aktų normos, jeigu draudimo sutarties šalys raštu nesusitarė kitaip.

Draudimo sutarčiai taikoma teisė

72. Draudimo sutarčiai taikoma Lietuvos Respublikos teisė, jeigu draudimo sutartyje nenumatyta kitaip.

Pranešimai

73. Bet koks pranešimas, kurį viena draudimo sutarties šalis privalo perduoti kitai šaliai, turi būti pateiktas raštu. Tarpininkai nėra įgalioti šiuos pranešimus priimti.
74. Pranešimas, išsiųstas paprastuoju arba elektroniniu laišku draudimo liudijime nurodytu Draudėjo adresu, perduotas faksimiliniu ryšiu draudimo liudijime nurodytu Draudėjo fakso numeriu arba perduotas „E-pay“ sistema, jei Draudėjas pasirinko tokį pranešimų gavimo būdą, laikomas tinkamai įteiktu pagal šias Taisykles, praėjus protinam terminui po jo išsiuntimo.
75. Draudėjas turi teisę pasirinkti dokumentų gavimo būdą: atvykus į bet kurį Draudiko padalinį arba prisijungus prie Draudiko savitarnos sistemos „Savas LD“, dokumentai draudėjui išduodami nemokamai. Nepasirinkus nemokamo dokumentų gavimo būdo, dokumentų atsiuntimas paštu Draudėjui kainuoja 0,87 Eur. Dokumentai – tai sąskaitos, draudimo sutartys (draudimo liudijimai), informavimas apie laiku nesumokėtą (-as) draudimo įmoką (-as), informavimas apie draudimo sutarties nutraukimą dėl nesumokėtų įmokų, pasiūlymas atnaujinti besibaigiančią ar pasibaigusią draudimo sutartį ir pažymos apie žalos atlyginimo atvejus arba jų nebuvimą.

**AB „Lietuvos draudimas“
valdybos pirmininkas**

Kęstutis Šerpytis

DRAUDIMO APSAUGOS IŠPLĖTIMAI

Visų rizikų draudimo išplėtimas Nr. 68-1A

Jei draudimo sutarčiai taikomas šis draudimo apsaugos išplėtimas, Taisyklių „Draudimo sąlygų“ skyrius „Draudžiamieji ir nedraudžiamieji įvykiai“ (Taisyklių „Draudimo sąlygų“ 11–15 punktai) keičiamas į išdėstytą toliau.

Draudžiamieji ir nedraudžiamieji įvykiai

1. Apdrausto turto draudimo apsauga apima bet kokius šio turto sugadinimo, sunaikinimo ar praradimo įvykius, staiga ir netikėtai įvykusius draudimo apsaugos galiojimo metu, išskyrus įvykius, nurodytus šio skyriaus 2 punkte arba draudimo sutartyje.
2. Draudimo išmoka nemokama (išskyrus atvejus, kai draudimo sutartyje susitarta kitaip), jeigu apdraustas turtas buvo sunaikintas, sugadintas ar prarastas dėl (nedraudžiamieji įvykiai):
  - 2.1. neišvengiamų natūralių procesų (korozijos, rūdijimo, natūralaus nusidėvėjimo, puvimo, grybelio, pelėsių, atmosferinės drėgmės, temperatūros pokyčių, susitraukimo, išblukimo, išgaravimo, svorio netekimo, susislėgimo, struktūros, spalvos ar kvapo pasikeitimo, neapsaugojimo nuo šviesos ar skysčių, dažų sluoksnio pakenkimo, paviršinių įdubų susidarymo), išskyrus tuos atvejus, kai dėl jų įvyko draudimo sutartyje įvardytas draudžiamasis įvykis ir buvo sugadintas, sunaikintas ar prarastas kitas draudžiamas turtas (atlyginami tik kito apdrausto turto nuostoliai);
  - 2.2. vabzdžių, graužikų ir kitokių parazitų, gyvūnų padarytos tiesioginės žalos apdraustam turtui, išskyrus tuos atvejus, kai dėl vabzdžių, graužikų, kitokių parazitų, gyvūnų poveikio įvyko draudimo sutartyje įvardytas draudžiamasis įvykis ir buvo sunaikintas (sugadintas) kitas turtas (atlyginami tik kito apdrausto turto nuostoliai);
  - 2.3. natūralaus statinių ar jų dalių sėdimo, plėtimosi, skilimo;
  - 2.4. požeminių vandenų lygio pasikeitimo;
  - 2.5. statinio konstrukcijų suirimo, irimo, kritimo, skilimo ar kitų statinio defektų, kurių kilo dėl:
    - 2.5.1. a) apdraustame pastate / patalpoje vykdytų arba vykdomų statinio rekonstrukcijos ir (arba) kapitalinio remonto darbų;
    - b) pastate, kuriame draudžiamos Draudėjo patalpos (bet ne pačiose draudžiamose patalpose), vykdytų arba vykdomų statinio rekonstrukcijos ir (arba) kapitalinio remonto darbų. Šis punktas yra netaikomas, kai Draudėjas yra patalpų nuomininkas;
    - 2.5.2. už apdrausto pastato ir (arba) pastato, kuriame yra draudžiamos patalpos, ribų vykdytų arba vykdomų naujo statinio statybos, rekonstrukcijos ir (arba) statinio griovimo darbų, jei šie darbai yra vykdomi Draudėjo įmonės teritorijoje ar jos artimiausiose prieigose (t. y. besiribojančiuose gretimuose sklypuose ir (arba) besiribojančiuose viešojo naudojimo teritorijose).
Kai dėl punkte 2.5.1 arba 2.5.2 įvardytų darbų vykdymo įvyko statinio konstrukcijų suirimas, irimas, kritimas, skilimas ar kitas statinio defektas (įvykus draudimo sutartyje įvardytam draudžiamajam įvykiui) ir dėl to buvo sugadintas, sunaikintas ar prarastas kitas draudžiamas turtas (t. y. kitos draudimo objektų grupės), tokiu atveju bus atlyginti tik kitų apdraustų objektų grupių nuostoliai;
    - 2.5.3. projektavimo / statybos klaidų ir defektų.
Projektavimo klaidos – tai statinio projektavimo sąlygų ir galiojančių statybos techninių reglamentų bei statybos taisyklių reikalavimų pažeidimai statinio projekto (techninio ir (arba) darbo projekto) sprendiniuose.
Statybos klaidos ir defektai – tai bet kokie nukrypimai nuo statinio (jo dalies) projektavimo techninių sąlygų, jo projekto, statybos techninių reglamentų, statybos taisyklių, standartų, metodinių nurodymų ar rekomendacijų, dėl kurių pasikeičia statinio (jo dalies) atsparumas, ilgaamžiškumas, eksploatacinės ar funkcinės savybės, pakinta ekonomiškai pagrįsta statinio (jo dalies) naudojimo trukmė, estetinė išvaizda;
- 2.6. karo veiksmų, masinių neramumų (streikų, riaušių ir pan.), ypatingosios padėties įvedimo, diversijos, lo-kauto;
- 2.7. teroristinio akto.
Teroristiniu aktu, įskaitant, bet neapsiribojant, laikomas bet kurio asmens ar grupės (-ių) asmenų, veikiančių savarankiškai, ar bet kokios organizacijos (-ų), ar vyriausybės (-ių) vardu, ar susijusių su jomis, jėgos ar prievartos panaudojimas ir (arba) grasinimas tai padaryti dėl politinių, religinių, ideologinių ar etninių tikslų ir priešasčių, įskaitant pastangas daryti įtaką bet kuriai vyriausybei ir (arba) įbauginti visuomenę ar bet kurią visuomenės dalį;
- 2.8. radiacijos ar kitokio atominės energijos poveikio, radioaktyvaus spinduliavimo poveikio; branduolinių reakcijų (tokių kaip branduolio dalijimasis, branduolio sintezė ir radioaktyvus skilimas), jų tiesioginio ar netiesioginio poveikio turtui, nesvarbu, ar nuostoliai ir sugadinimai įvyksta karo ar taikos metu, tačiau išlyga netaikoma ir nuostoliai atlyginami, jeigu jų kilo dėl branduolinių reakcijų ar vyksta dėl branduolinių reakcijų, naudojamų įprastais gamybiniais, medicinos ar mokslo tikslais, nesusijusiais su branduolinėmis reakcijomis bet kokiuose reaktoriuose ar greitintuvuose;
- 2.9. žemės drebėjimo ar bet kokie seisminio aktyvumo pasireiškimai;

- 2.10. turto konfiskavimo, arešto ar jo sunaikinimo valdžios institucijų nurodymu;
  - 2.11. Draudėjo, su Draudėju susijusių asmenų arba naudos gavėjo tyčios;
  - 2.12. lietaus, krušos, vandens, sniego, drėgmės ar purvo patekimo į apdraustų patalpų vidų per išorinius, atitvarinius pastato elementus (stogą, išorines sienas, langus, duris), išskyrus potvynio padarytus nuostolius ir tuos atvejus, kai šios angos atsirado dėl audros, liūties, krušos, sniego slėgio ir yra pastatams padarytų nuostolių;
  - 2.13. lietaus, krušos, vandens, sniego, drėgmės ar purvo, kai draudžiami įrengimai ir (arba) atsargos laikomi ne patalpose, išskyrus atvejus, kai:
    - įrengimai pagal savo paskirtį gali būti laikomi ne patalpoje ir
    - atsargos, kurios nepriklausomai nuo įpakavimo yra pritaikytos jas laikyti lauke (t. y. kai tokių prekių laikymas lauke normaliomis atmosferinėmis sąlygomis nėra joms žalingas);
  - 2.14. sprogimo, panaudojus sprogstamą įtaisą gamybos proceso metu (atliekant kasybos, statybos, remonto, griovimo, demontavimo darbus). Atlyginami tik kito apdrausto turto nuostoliai;
  - 2.15. skysčių ištekėjimo ar išsiliejimo neapšildomose patalpose dėl šalčio sprogus (plyšus) įrengimams, talpykloms, vamzdynams, išskyrus tuos atvejus, kai toks sprogimas (plyšimas) kilo dėl staigaus ir netikėto šilumos tiekimo sutrikimo ar kitų aplinkybių, kurių nekontroliuoja Draudėjas ar su juo susiję asmenys;
  - 2.16. šilumos poveikio lydant, suvirinant, džiovinant, lyginant, rūkant, kepanant ir pan. gamybos proceso metu, išskyrus atvejus, kai gaisras išplito ir sunaikino ar sugadino ir kitą apdraustą turtą. T. y. kai gaisras išplinta ir sunaikina kitą apdraustą turtą, nuostoliai yra atlyginami, bet tik už kitą apdraustą nukentėjusį turtą;
  - 2.17. sugadinus (sunaikinus) objektą, kuris yra apdorojamas gamybinio (technologinio) proceso metu, išskyrus, kai dėl to buvo sugadintas, sunaikintas ar prarastas kitas draudžiamas turtas. Tokiu atveju bus atlyginti tik kito apdrausto turto nuostoliai;
  - 2.18. trūkumų ir defektų, apie kuriuos Draudėjas ar su juo susiję asmenys žinojo arba privalėjo žinoti;
  - 2.19. įrengimų projekcinio apkrovimo sąmoningo viršijimo;
  - 2.20. naudojant įrenginį ne pagal paskirtį;
  - 2.21. turto pametimo, dingimo, turto prievartavimo, pasisavinimo, iššvaistymo, vagystės be įsibrovimo ar plėšimo požymių, sukčiavimo, t. y. apdrausto turto užvaldymo arba teisės į tą turtą įsigijimo apgaule ar piktnaudžiaujant pasiūlykimu ir to turto nepaaiškinamo ar dėl nenustatytų priežasčių dingimo (nepastebėtos vagystės), tačiau vagystės su įsibrovimu, plėšimo ir vandalizmo, kurie apibrėžiami Taisyklių dalies „Draudimo sąlygos“ 11.4 punkte, nuostoliai yra atlyginami;
  - 2.22. įrengimų vidinių elektroninių ir (arba) vidinių mechaninių gedimų, išskyrus atvejus, kai dėl šių priežasčių įvyko draudžiamasis įvykis ir buvo sugadintas ar sunaikintas ir kitas apdraustas turtas (atlyginami tik kitam apdraustam turtui padaryti nuostoliai);
  - 2.23. trumpojo jungimo, viršįtampių, indukcijos ar elektros įtampos svyravimų, sukeltų dėl išorinių veiksnių, išskyrus:
    - kai apdrausti objektai sunaikinami ar sugadinami dėl tiesioginio žaibo įtrenkimo;
    - kai dėl šios priežasties gaisras išplito ir sunaikino, sugadino kitą apdraustą turtą (tačiau įrengimų, kuriuose kilo trumpasis jungimas, viršįtampiai, indukcija ar elektros įtampos svyravimai ir kurie buvo gaisro kilimo priežastis, nuostoliai neatlyginami);
    - kai įrengimams drausti papildomai pasirenkamas draudžiamasis įvykis „elektronikos gedimai“ (pagal Taisyklių 11.10 punktą).
  - 2.24. elektroninių duomenų, apdorojimo priemonių ir (arba) programų:
    - neteisingo naudojimo, apsirikimų keičiant ar papildant duomenis Draudėjo elektroninio duomenų apdorojimo sistemoje; Duomenų apdorojimo sistema – kompiuteriai (elektroninės skaičiavimo mašinos), kitokia skaičiavimo, elektroninė ir (arba) mechaninė įranga, kuri yra prijungta prie kompiuterio, kompiuterio aparatinė dalis, programinė įranga, elektroniniai duomenų apdorojimo įrenginiai ir visa kita, kieno darbas visiškai ar iš dalies priklauso nuo integroscheminės sistemos (integruotų schemų ir mikrokontrolerių);
    - vagystės ar dingimo, piktybinio pažeidimo, sutrikimų, nesuderinamo ar perkrovimo dėl kompiuterinių virusų ar kitų kenksmingų programų.
 Jei dėl to yra padaroma žala kitam apdraustam turtui, kuri nenumatyta kaip išimtis, pasekminiai nuostoliai yra atlyginami. Tačiau neatlyginamos bet kokios duomenų laikmenų atstatymo, duomenų ar duomenų atgaminimo išlaidos, net jei duomenys ar duomenų laikmenos buvo prarasti dėl draudžiamąjį įvykių.
3. Be to, neatlyginama:
- 3.1. verslo nutūkimo nuostoliai (tokie nuostoliai atlyginami draudžiant pagal AB „Lietuvos draudimas“ Verslo nutūkimo draudimo taisyklių sąlygas), kitos negautos pajamos ir neturtinė žala, netiesioginiai nuostoliai, prastovos, rinkos praradimas;
  - 3.2. statybos, montavimo, išmontavimo, bandymo, testavimo ir (arba) įvedimo į eksploataciją darbų nuostoliai (taip pat ir pasekminiai nuostoliai), išskyrus atvejus, kai nuostolių atsiranda šių darbų metu atstatant apdraustą turtą pagal šio draudimo apsaugos išplėtimo sąlygas;
  - 3.3. išlaidos, susijusios su periodine (kasdiene, kas mėnesio, kasmetė ir pan.) turto priežiūra ar technine priežiūra, reguliavimu ar patikra, su šiais darbais susijusių detalių pakeitimu ar remontu;

- 3.4. išlaidos, baudos ar sąnaudos, patirti ir paskirti Draudėjui vyriausybės institucijos, teismo ar kitų valdžios organų nurodymu dėl padarytos žalos aplinkai, įskaitant, bet neapsiribojant, išsiliejimu, tarša ar užteršimu;
- 3.5. už estetiško pobūdžio defektus, tokius kaip įbrėžimai ant dažytų, poliruotų ar emaliuotų paviršių;
- 3.6. už nuostolius, kurių atsitinka dėl konkrečios rizikos, įvardytos Taisyklių 11 skyriaus punktuose kaip draudžiamasis įvykis (įskaitant ir nuostolių neatlyginimą pagal tą patį punktą), kai draudimo liudijime nurodyta, jog nuo šios rizikos draudimo sutartimi objektai (visi arba tik atskirai nurodyti) yra neapdrausti;
- 3.7. bet kokie pasekminiai nuostoliai, kilę dėl punkte 2 nurodytų nedraudžiamųjų įvykių, jei prie nedraudžiamąjo įvykio, dėl kurio buvo sugadintas, sunaikintas ar prarastas draudžiamas turtas, nenurodyta kitaip arba draudimo sutartyje nesusitarta kitaip.

**AB „Lietuvos draudimas“
valdybos pirmininkas**

Kęstutis Šerpytis

Įrengimų gedimų draudimo išplėtimas Nr. 68-1B

Jei draudimo sutarčiai taikomas šis draudimo apsaugos išplėtimas, gamybiniams įrengimams, nurodytiems draudimo liudijimo priede „Įrengimų gedimų draudimas“, papildomai galioja toliau nurodyti draudžiamieji ir nedraudžiamieji įvykiai.

Draudimo objektas

1. Draudžiami draudimo sutarties priede „Įrengimų gedimų draudimas“ nurodyti nuosavybės, naudojimo ar valdymo teise Draudėjui priklausantys gamybiniai įrengimai.
Gamybiniai įrengimai – tai visų rūšių įrengimai, mašinos, aparatai ar įrenginiai, naudojami produkcijos gamyboje ir (arba) produkcijai saugoti, bei tokių įrengimų ir mašinų valdymą užtikrinanti elektroninė įranga. Tai gali būti įrengimai energijai gaminti (garo katilai, turbinos, generatoriai ir kt.), energijos skirstymo įrengimai ir mašinos (transformatoriai, aukštosios ar žemosios įtampos įrenginiai) bei visos gamybinės ir pagalbinės mašinos (metalo apdirbimo, audimo ir kitokios staklės, popieriaus gamybos mašinos, maišyklės, siurbiai, kompresoriai ir kt.).
2. Draudikui ir Draudėjui susitarus ir tai nurodžius draudimo sutartyje, papildomai gali būti apdrausta:
  - 2.1. papildomos išlaidos draudimo vietai sutvarkyti;
Papildomos išlaidos draudimo vietai sutvarkyti – išlaidos, skirtos draudimo vietai sutvarkyti ir išvalyti (t. y. nugriauti / demontuoti išlikusį turą (jo dalį), sukrauti jį toje pačioje teritorijoje arba nugabenti iki artimiausio sąvartyno ir pan.) po draudžiamojo įvykio.
Iki draudimo sumos, nurodytos papildomoms išlaidoms draudimo sutartyje, atlyginamos išlaidos, kurių suma viršija 1 % apdraustų gamybinių įrengimų draudimo sumos konkrečioje draudimo vietoje (papildomos išlaidos, neviršijančios arba lygios 1 % apdraustų gamybinių įrengimų draudimo sumos konkrečioje draudimo vietoje, yra atlyginamos visais atvejais, be atskiro Draudėjo ir Draudiko susitarimo).
  - 2.2. darbų paspartinimo išlaidos;
Darbų paspartinimo išlaidos – pagrįstos išlaidos, patirtos siekiant atstatyti sunaikintą ar sugadintą turą po draudžiamojo įvykio, skirtos apmokėti už darbą nakties metu, ne darbo ir poilsio dienomis, viršvalandinį darbą, greitesnį krovinį pristatymą (įskaitant krovinį pristatymą oro transportu).
  - 2.3. pastatų statybos / remonto išlaidos, patirtos dėl apdraustų įrengimų gedimų;
Pastatų statybos / remonto išlaidos, patirtos dėl apdraustų įrengimų gedimų, – tai neišvengiamos statinių statybos / remonto išlaidos, patiriamos atstatant ar remontuojant apdraustus įrengimus įvykus draudžiamajam įvykiui;
  - 2.4. tepalinis ar dujinis apdraustų transformatorių turbinų, kondensatorių, elektros perjungiklių pripildymas.
3. Papildomai draudžiamą objektą, nurodytą Taisyklių „Įrengimų gedimų draudimo išplėtimo Nr. 68-1B“ 2.1–2.4 punktuose, draudimo suma nustatoma pirmosios rizikos principu ir yra nurodoma draudimo sutartyje. Draudimas pirmąją riziką – tai Draudiko atsakomybės ribojimas Draudėjo pasirinkta draudžiamo turto draudimo suma. Atsitikus draudžiamajam įvykiui žala atlyginama iki draudimo sutartyje nurodytos draudimo sumos, neatsižvelgiant į draudžiamo turto draudimo sumos ir draudimo vertės santykį.

Draudžiamieji ir nedraudžiamieji įvykiai

4. Draudikas atlygina Draudėjui gamybinių įrengimų, esančių draudimo sutartyje nurodytoje draudimo vietoje, sunaikinimo ar sugadinimo nuostolius dėl vidinių elektroninių ir (arba) vidinių mechaninių gedimų (jei šie draudžiamieji įvykiai pasirinkti draudimo sutartyje) esant bet kokioms priežastims, išskyrus nurodytas „Įrengimų gedimų draudimo išplėtimo Nr. 68-1B“ 5 ir 6 punktuose, bei įvardytas draudimo sutarties sąlygose kaip nedraudžiamieji įvykiai.
5. Draudimo išmoka nemokama (išskyrus atvejus, kai draudimo sutartyje susitarta kitaip), jeigu apdrausti gamybiniai įrengimai buvo sunaikinti ar sugadinti vidinių elektroninių ir (arba) vidinių mechaninių gedimų atsiradus dėl (nedraudžiamieji įvykiai):
  - 5.1. bet kokių įvykių, kurie yra draudžiamieji pagal Taisyklių „Draudimo sąlygų“ skyrių „Draudžiamieji ir nedraudžiamieji įvykiai“ arba „Visų rizikų draudimo išplėtimą Nr. 68-1A“;
  - 5.2. visiško ar dalinio darbų nutraukimo;
  - 5.3. trūkumų ir defektų, apie kuriuos Draudėjas ar su juo susiję asmenys žinojo arba privalėjo žinoti;
  - 5.4. klaidų ir trūkumų, už kuriuos pagal garantiją arba įstatymuose nustatyta tvarka atsako gamintojas, rangovas, tiekėjas, pardavėjas, montavimo darbus atliekanti įmonė, garantinį ar techninį aptarnavimą vykdanči įmonė;
  - 5.5. gamybos klaidų ar nekokybiškų medžiagų gaminant įrangą panaudojimo, jei įrengimai buvo įsigyti ne nauji arba perkant naują įrengimą buvo atsisakyta suteikti ne trumpesnį nei 1 metų garantinį laikotarpį;
  - 5.6. nuolat veikiančių eksploatacijos faktorių, t. y. sudilimo, korozijos, rūdijimo, erozijos, kavitacijos, oksidacijos, bet kurios gamybinio įrengimo dalies sugadinimo ar susidėvėjimo, sukkelto įprastų darbo ar bet kurių kitų ilgalaikių cheminio ar atmosferinio poveikio sąlygų, per didelio rūdžių, purvo (dumblo), garo katilų nuovirų ar kitų nuosėdų sluoksnio susidarymo;
  - 5.7. įrengimų projektinio apkrovimo sąmoningo viršijimo, naudojimo ne pagal paskirtį arba eksploataavimo tuomet, kai įrengimas yra techniškai netvarkingas ir (arba) jam buvo būtinas remontas;
  - 5.8. netinkamų darbo (eksploatacijos) sąlygų susidarymo gamybinius įrengimus tikrinant, eksperimentuojant arba bandant;

- 5.9. vandens, sniego, purvo patekimo į apdraustų patalpų vidų per išorinius, atitvarinius pastato elementus (stogą, išorines sienas, langus, duris);
- 5.10. žemės drebėjimo ar bet kokio seisminio aktyvumo pasireiškimo;
- 5.11. karo veiksmų, masinių neramumų (streikų, riaušių), ypatingosios padėties įvedimo, diversijos, lokauto;
- 5.12. teroristinio akto;
Teroristiniu aktu, įskaitant, bet neapsiribojant, laikomas bet kurio asmens ar grupės (-ių) asmenų, veikiančių savarankiškai, ar bet kokios organizacijos (-ų), ar vyriausybės (-ių) vardu, ar susijusių su jomis, įėgos ar prievartos panaudojimas ir (arba) grasinimas tai padaryti dėl politinių, religinių, ideologinių ar etninių tikslų ir priežasčių, įskaitant pastangas daryti įtaką bet kuriai vyriausybei ir (arba) įbauginti visuomenę ar bet kurią visuomenės dalį.
- 5.13. turto konfiskavimo, arešto ar jo sunaikinimo valdžios institucijų nurodymu;
- 5.14. radiacijos ar kitokio atominės energijos poveikio, radioaktyvaus spinduliuavimo poveikio; branduolinių reakcijų (tokių kaip branduolio dalijimasis, branduolio sintezė ir radioaktyvus skilimas), jų tiesioginio ar netiesioginio poveikio turtui, nesvarbu, ar nuostoliai ir sugadinimai įvyksta karo ar taikos metu, tačiau išlyga netaikoma ir nuostoliai atlyginami, jeigu jų kilo dėl branduolinių reakcijų ar vyksta dėl branduolinių reakcijų, naudojamų įprastais gamybiniais, medicinos ar mokslo tikslais, nesusijusiais su branduolinėmis reakcijomis bet kokiuose reaktoriuose ar greitintuvuose;
- 5.15. duomenų vagystės ar dingimo arba piktybinio duomenų ir (arba) programinės įrangos pažeidimo dėl neįgalio priėmimo prie duomenų sistemos, programinės įrangos manipuliacijos, kompiuterinių virusų ar kitų kenksmingų programų, bet kokių duomenų ir (arba) programinės įrangos sutrikimų, nesuderinamumo ar perkrovimo;
- 5.16. neteisingo (netinkamo) duomenų ar elektroninio duomenų apdorojimo priemonių ir programų naudojimo, kompiuterinių virusų atakų, apsirikimų pakeičiant ar papildant duomenis Draudėjo elektroninio duomenų apdorojimo sistemoje;
Duomenų apdorojimo sistema – kompiuteriai (elektroninės skaičiavimo mašinos), kitokia skaičiavimo, elektroninė ir (arba) mechaninė įranga, kuri yra prijungta prie kompiuterio, kompiuterio aparatinė dalis, programinė įranga, elektroniniai duomenų apdorojimo įrenginiai ir visa kita, kieno darbas visiškai ar iš dalies priklauso nuo integroscheminės sistemos (integruotų schemų ir mikrokontrolerių);
- 5.17. Draudėjo, su Draudėju susijusių asmenų, naudos gavėjo tyčios.
6. Be to, neatlyginama:
- 6.1. nuostoliai, jei sunaikinamos ar sugadinamos įrengimų dalys, tokios kaip:
  - visų rūšių keičiami instrumentai (gražtai, trupinimo plaktai, liejimo modeliai ir formos, peiliai, rėžtuvai, pjūklai, abrazyviniai diskai, štampai, matricos ir kt.);
  - detalės, kurios pagal savo paskirtį ir (arba) darbo pobūdį labai dyla ar linkusios kitaip greitai nusidėvėti (konvejerių juostos, sietai, žarnos, guminės, tekstilinės ar plastmasinės futeruotės ir juostos, špečiai, guminės padangos, trosai, vielos, grandinės, diržai ir stiklinės, porcelianinės ar keraminės detalės ir kt.);
  - katilų, krosnių ar rezervuarų plytinės futeruotės, pamatai, krosnių grotelės, degiklių tūtos;
  - kuras, filtrų užpildas, šaldymo agentas, valymo medžiagos, tepalai, alyvos užpildas;
  - katalizatoriai, chemikalai, kontaktinės medžiagos (reguliuojančios kitų medžiagų tarpusavio veikimą);
- 6.2. nuostoliai, atsiradę naudojant apdraustą gamybinį įrengimą po įvykio, bet dar neatlikus viso remonto, kuris garantuotų jo normalų (t. y. gamintojo ar tiekėjo nustatytą) veikimą;
- 6.3. verslo nutrūkimo nuostoliai (tokie nuostoliai atlyginami draudžiant pagal AB „Lietuvos draudimas“ Verslo nutrūkimo draudimo taisyklių sąlygas), kitos negautos pajamos ir neturtinė žala, netiesioginiai nuostoliai, prastovos, rinkos praradimas;
- 6.4. išlaidos, susijusios su periodine (kasdiene, kas mėnesio, kasmete ir pan.) turto priežiūra ar technine priežiūra, reguliavimu ar patikra, su šiais darbais susijusiu detalių pakeitimu ar remontu ir pan.;
- 6.5. bet kokios duomenų laikmenų atstatymo, duomenų ar duomenų atgaminimo išlaidos, net jei duomenys ar duomenų laikmenos buvo prarasti dėl draudžiamąjo įvykio;
- 6.6. išlaidos, baudos ar sąnaudos, patirti ir paskirti Draudėjui vyriausybines institucijas, teismo ar kitų valdžios organų nurodymu dėl padarytos žalos aplinkai, įskaitant, bet neapsiribojant, išsiliejimu, tarša ar užteršimu; už estetinio pobūdžio defektus, tokius kaip įbrėžimai ant dažytų, poliuruotų ar emaliuotų paviršių.

**AB „Lietuvos draudimas“
valdybos pirmininkas**

Kęstutis Šerpytis

Metinis pastatų nusidėvėjimas

Pastato paskirtis / sienų statybos būdas	Kasmetinis nusidėvėjimo dydis, %
1. Administracinė, biurų	
Mūras: plytos, gelžbetonio plokštės	0,8
Blokeliai: blokeliai, monolitinis betonas	0,8
Metalas: metalas, plastikas, stiklas su karkasu	2,0
Rąstai: rąstai, rąstai apmūryti	1,5
Medis: medis, mediniai skydai su karkasu	2,5
2. Viešbučių	
Mūras: plytos, gelžbetonio plokštės	0,8
Blokeliai: blokeliai, monolitinis betonas	0,8
Metalas: metalas, plastikas, stiklas su karkasu	2,0
Rąstai: rąstai, rąstai apmūryti	1,5
Medis: medis, mediniai skydai su karkasu	2,5
3. Prekybos, paslaugų, maitinimo, gydymo, mokslo, poilsio, sporto, kultūros, transporto	
Mūras: plytos, gelžbetonio plokštės	0,8
Blokeliai: blokeliai, monolitinis betonas	0,8
Metalas: metalas, plastikas, stiklas su karkasu	2,0
Rąstai: rąstai, rąstai apmūryti	1,5
Medis: medis, mediniai skydai su karkasu	2,5
4. Gamybos, pramonės	
Mūras: plytos, gelžbetonis, blokeliai, monolitas	1,0
Metalas: metalas, plastikas su karkasu	2,0
Medis: medis, medis apmūrytas	2,5
5. Sandėliavimo	
Mūras: plytų mūras, gelžbetonio plokštės, betono blokai	1,2
Metalas: metalas, plastikas su karkasu	2,0
Medis: medis, medis apmūrytas	2,0
Metalo arkinis: arkiniai metaliniai	2,5
6. Pagalbiniai pastatai, garažai	
Mūras: plytos, gelžbetonio plokštės	1,2
Blokeliai: blokeliai, monolitinis betonas, plūktas molis, akmuo	1,2
Metalas: metalas, plastikas su karkasu	2,5
Medis: medis, medis apmūrytas	2,5
Rąstai: rąstai, rąstai apmūryti	2,0
Stiklas: stiklas su karkasu	2,9
7. Butai	
Mūras: plytų mūras, mišrios konstrukcijos, monolitas	0,8
Stambiaplokštis: gelžbetonio plokštės	0,8

AB „Lietuvos draudimas“
valdybos pirmininkas

Kęstutis Šerpytis